

NERAZUMLJENI POLH

Boris Kryštufek

Prirodoslovni muzej Slovenije
Kustodiat za vretenčarje

Univerza na Primorskem
Znanstveno-raziskovalno središče
Inštitut za biodiverzitetne študije

Janez V. Valvazor

Die
U N N U
 Des
Herzogthums Crain:

Das ist/
 Wahre / gründliche / und recht eigentliche Belegen-
 und Beschaffenheit dieses / in manchen alten und neuen Geschicht-
 Büchern zwar rühmlich berührten/ doch bishero nie amnoch
 recht beschriebenen

Römisch-Kaiserlichen herrlichen Erblandes;

^{Anseher}
 Vermittelt einer vollkommenen und ausführlichen Erzehlung
 aller seiner Landschaften / Böden / Felder / Wälder / Berge/ fließens-
 den und stehenden Wassern/ unterirdischer Berg-Seen/ bevorab deß Welt-berühm-
 ten Cirkniger Wunder- Sees/ auch verwunderlicher Grotten/ und viel andrer ungemeyner Tas-
 ten Wunder/ imgleichen der Geschicht/ Mineralien/ Bergwerck/ Bergsteine/ alter Münz-
 Stücken/ Thiere/ Vögel/ Fische etc. überdies auch der Gebirge/ Zerschnitten/ Schlösser/ Städte/
 Märkten/ Steng. Häuser und Festungen/ und deren so wol vormaligen / als heutiggen Besitz-
 oder Vorgesetzter/ Gebieter/ Einwohner / Sprachen / Sitten/ Trachten/ Gewerben/ Landtbiereun-
 gen / Religion/ Heiligen/ Patriarchen/ Bischöffen / Orden / Pfarren / Kirchen/ Klöster ic.
 Regiments / Würden/ Aemter/ Gebirchen/ Scänden/ und Familien; wie auch der
 Lands- Fürsten / Jahr- Geschichte/ alter und neuer Denck-
 würdigkeiten

Durch selbst- eigene / ganz genaue / Erkündigung / Untersuchung /
 Erfahrung /

Historisch-Topographische Beschreibung/

In Fünffzehen/ wieviel in vier Haupt- Theile unterschiede;
 neu/ Büchern/ wie auch häufigen Abrißsen und zierlichen Kupffern
 Figuren / ausgebreitet

von
Johann Reichard Valvasor / Freyherrn /

Einer hochlöblichen
 Landschaft in Crain Hauptmann im Untern Viertheil / und
 der Königlich-Englischen Societät in England
 Mitgliede;

In reines Teutsch gebracht / auch / auf Hochdeut / mit manchen beyfügigen
 Erklärungen / Anmerck- und Erzehlungen / erweitert
 durch

Erasmus Francisci /
 Deß Hochgrätzl. Haußes Hohenlohe und Gleichen Rath.

Laybach /

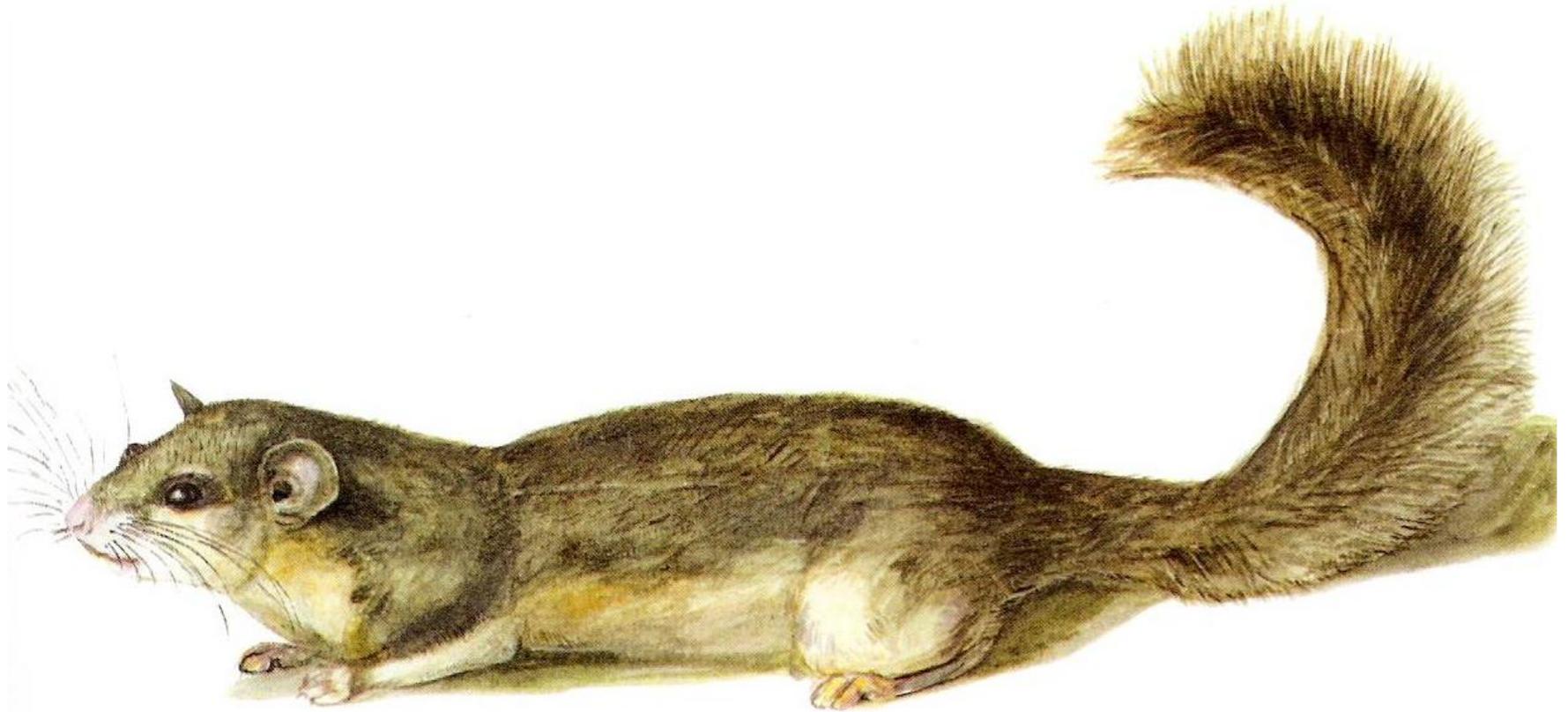
ANNO M DC LXXXIX.

Zu finden bey Wolfgang Moritz Endter / Buchhändlern in Nürnberg.
 Cum Privilegio Sacrae Caesaris Majestatis.

1689

1685

Sciurus glis
Linnaeus, 1766

Sciurus glis
Linnaeus, 1766

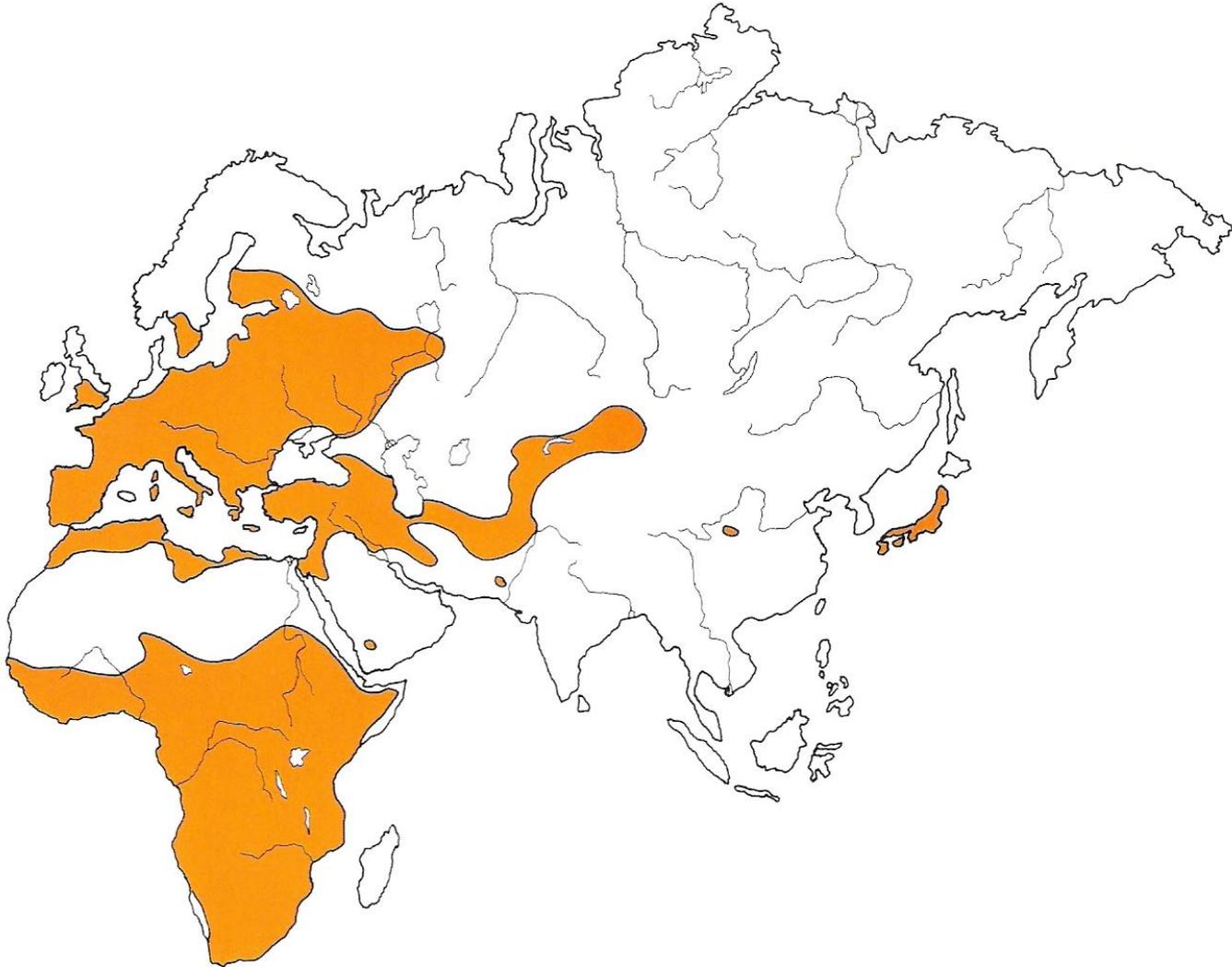
Slovenija,
Kranjska (Carniola)

Giovanni
Antonio **Scopoli**

(1723-1788)

Polhi (Gliridae)

Afriški polhi

Vrtni polhi

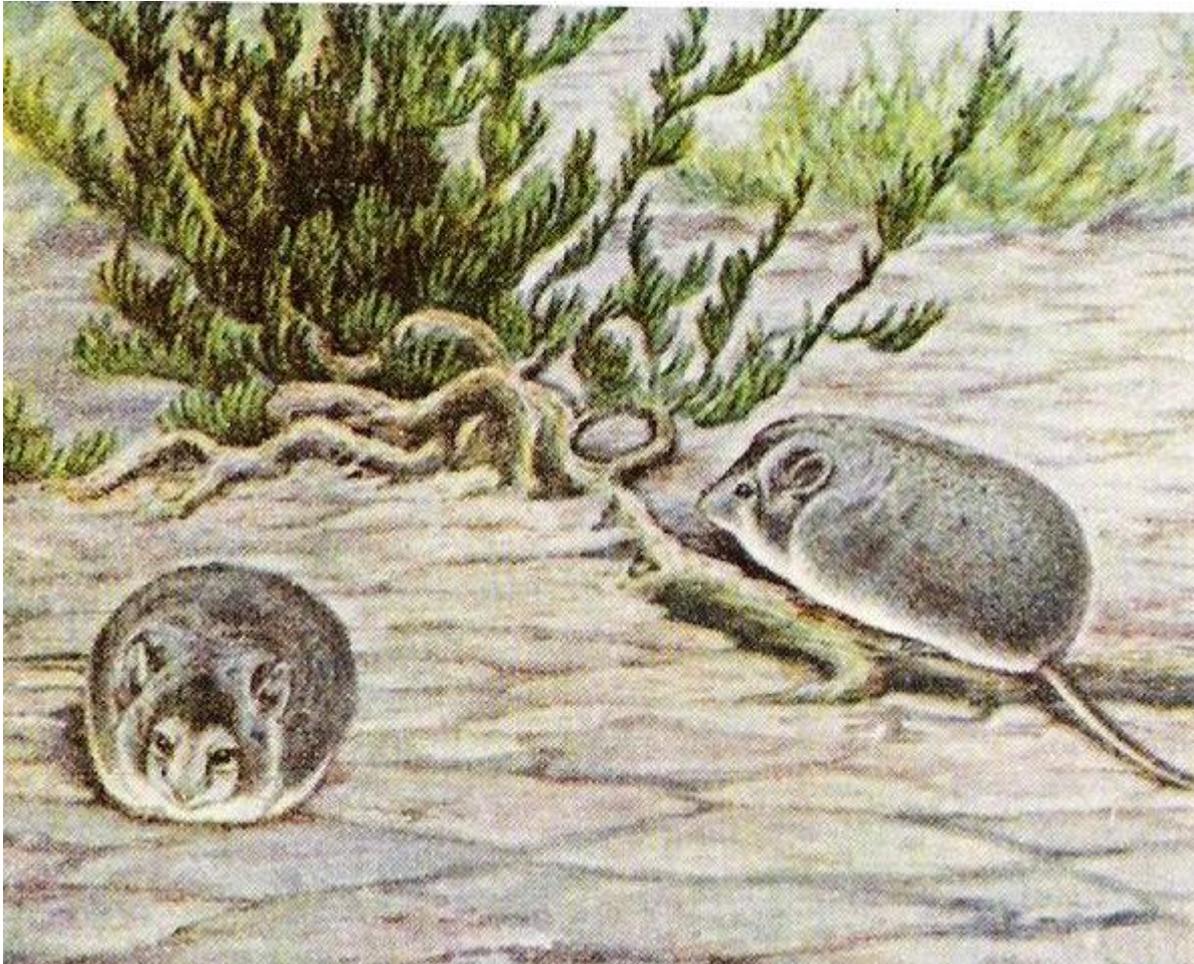
Drevesni polhi

Golorepi polhi

Slanušní polh

Japonski polh

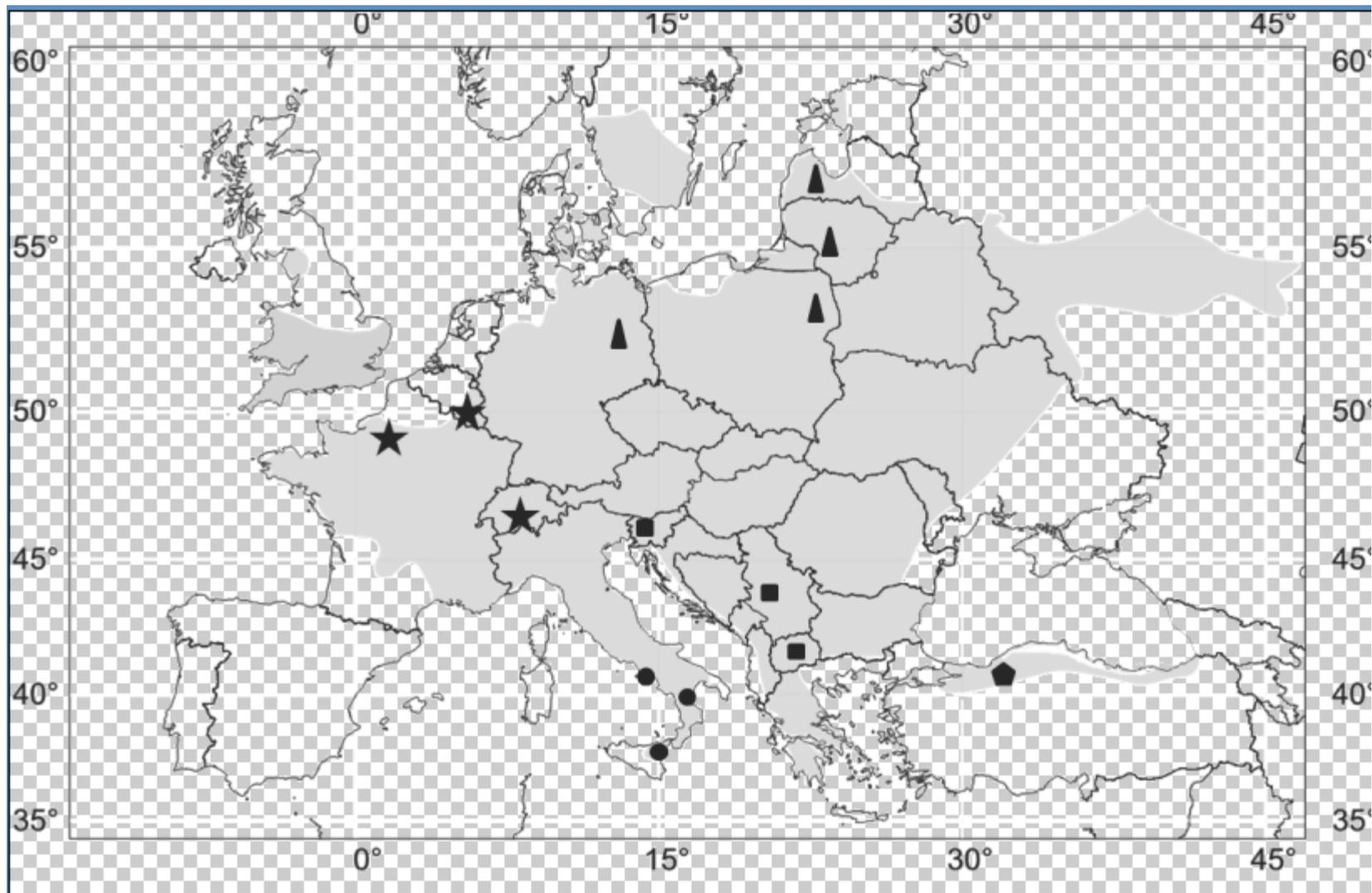

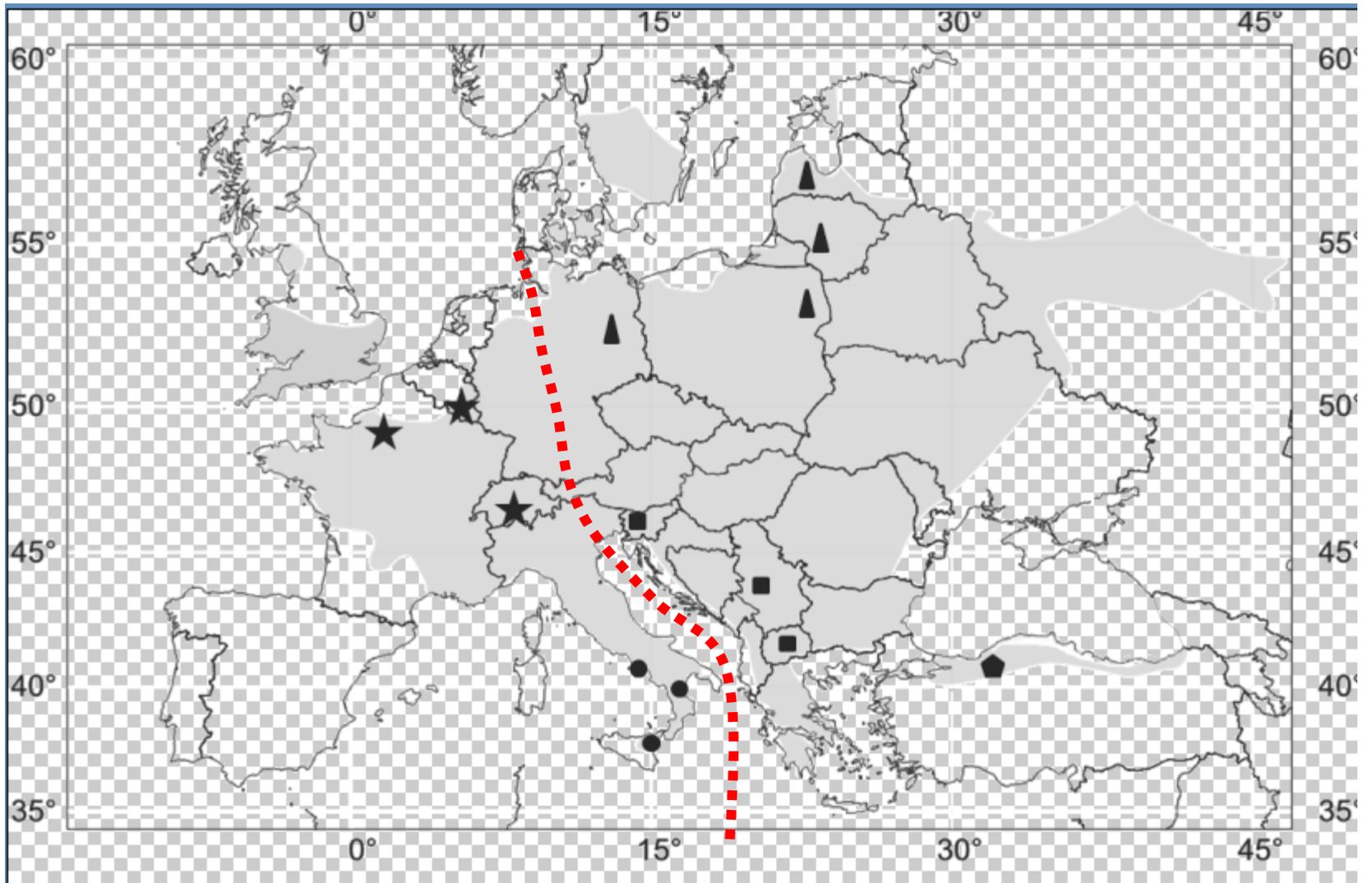

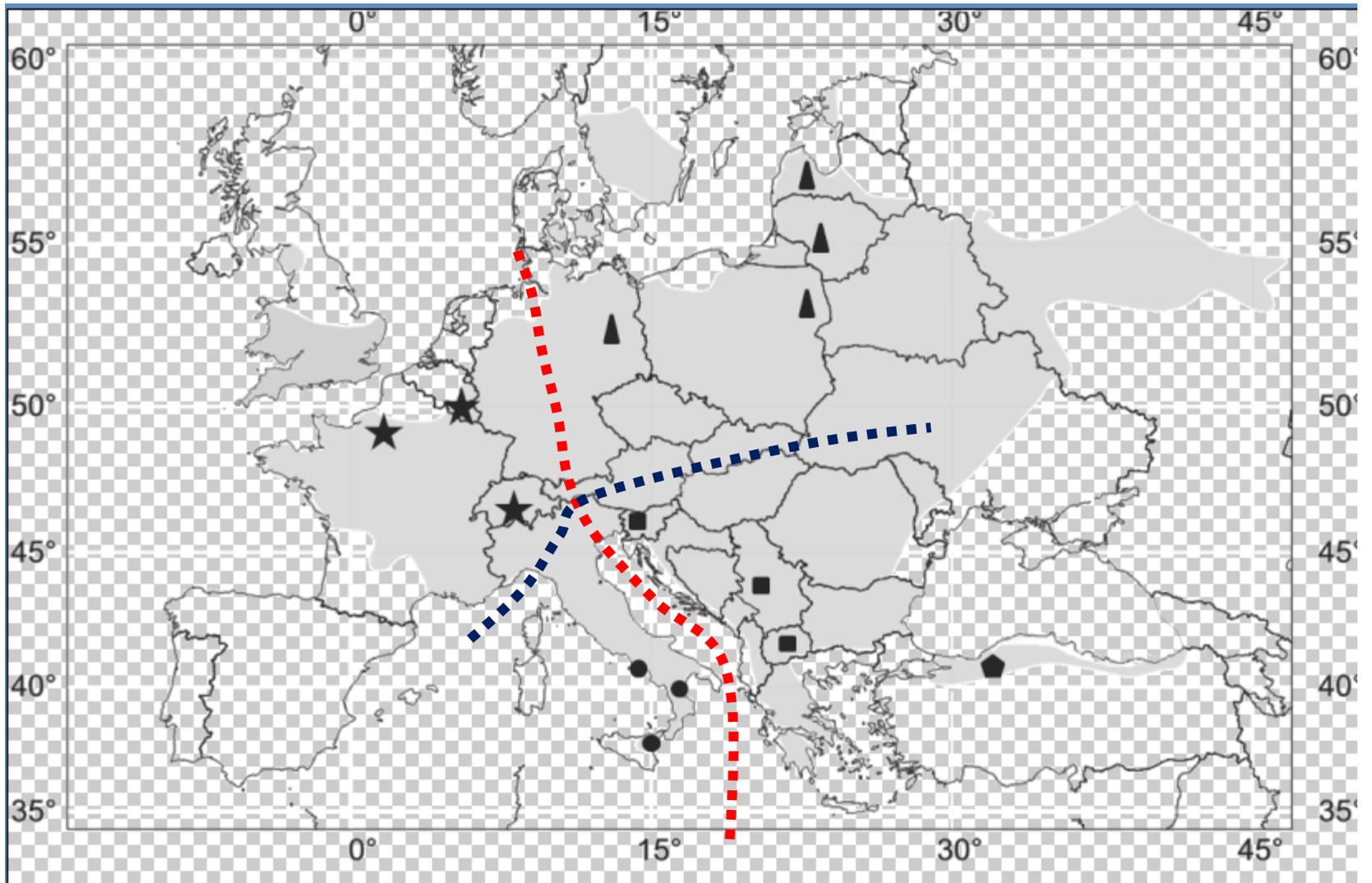

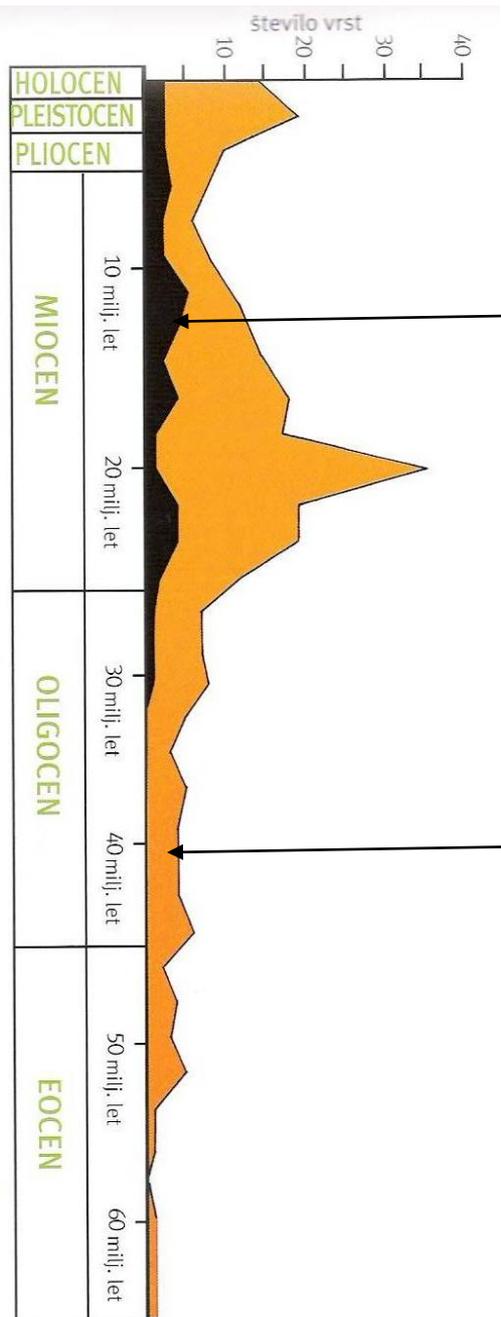
Podlesek

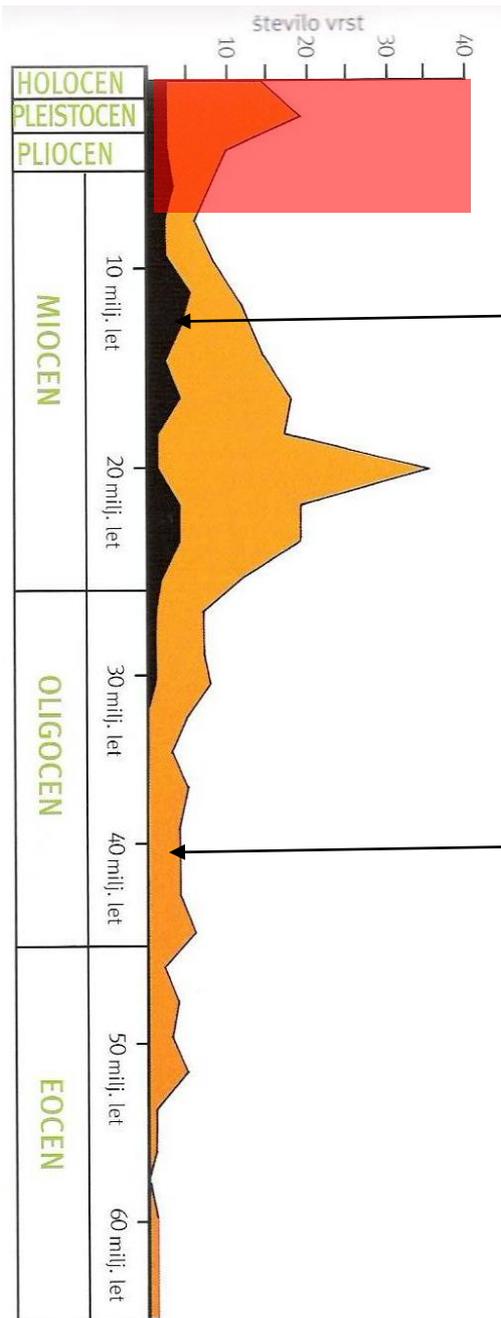

navadni polh

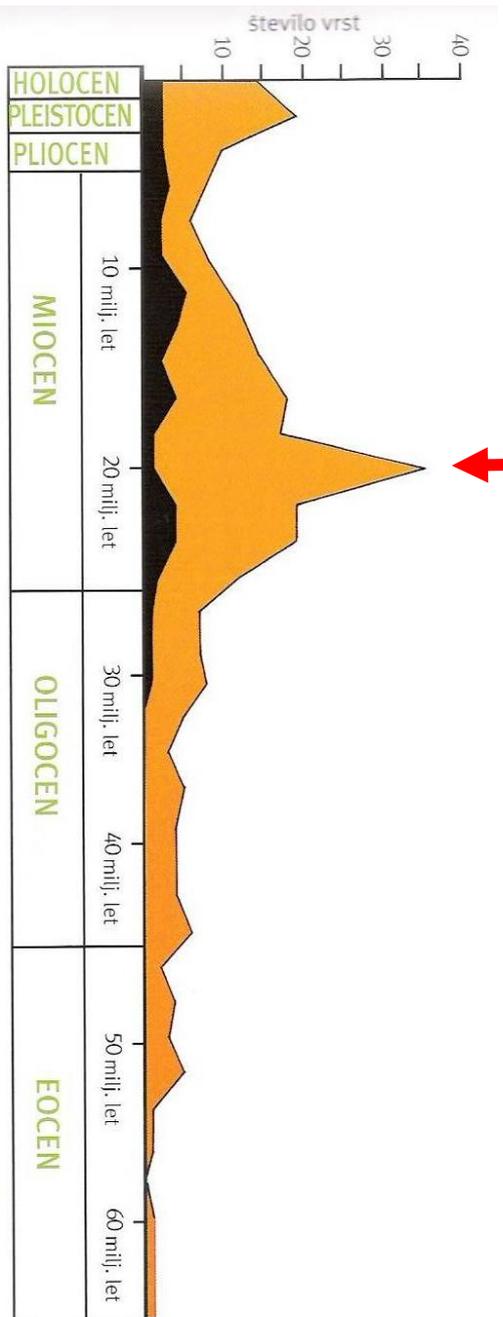
družina polhi

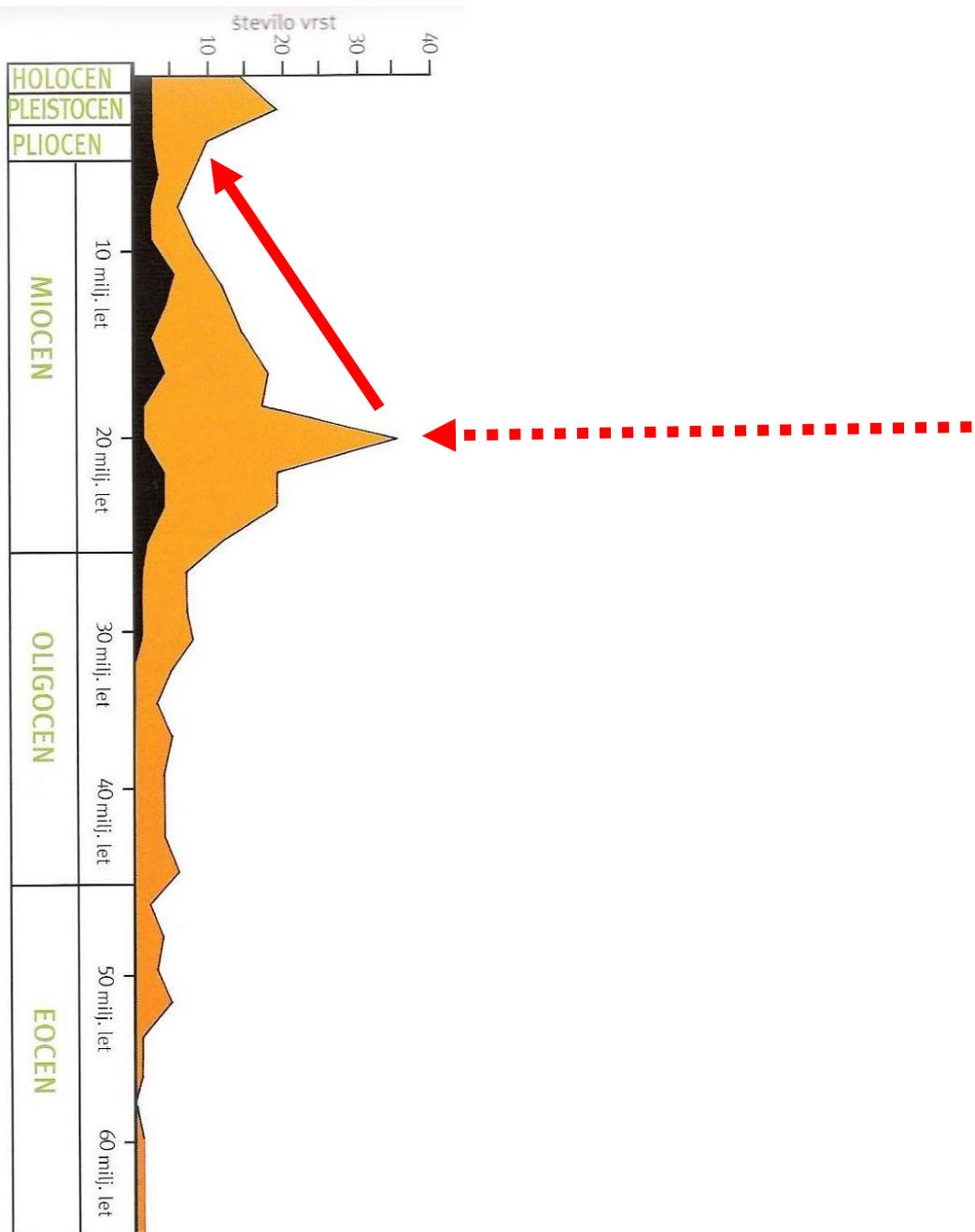

človek

navadni
polh

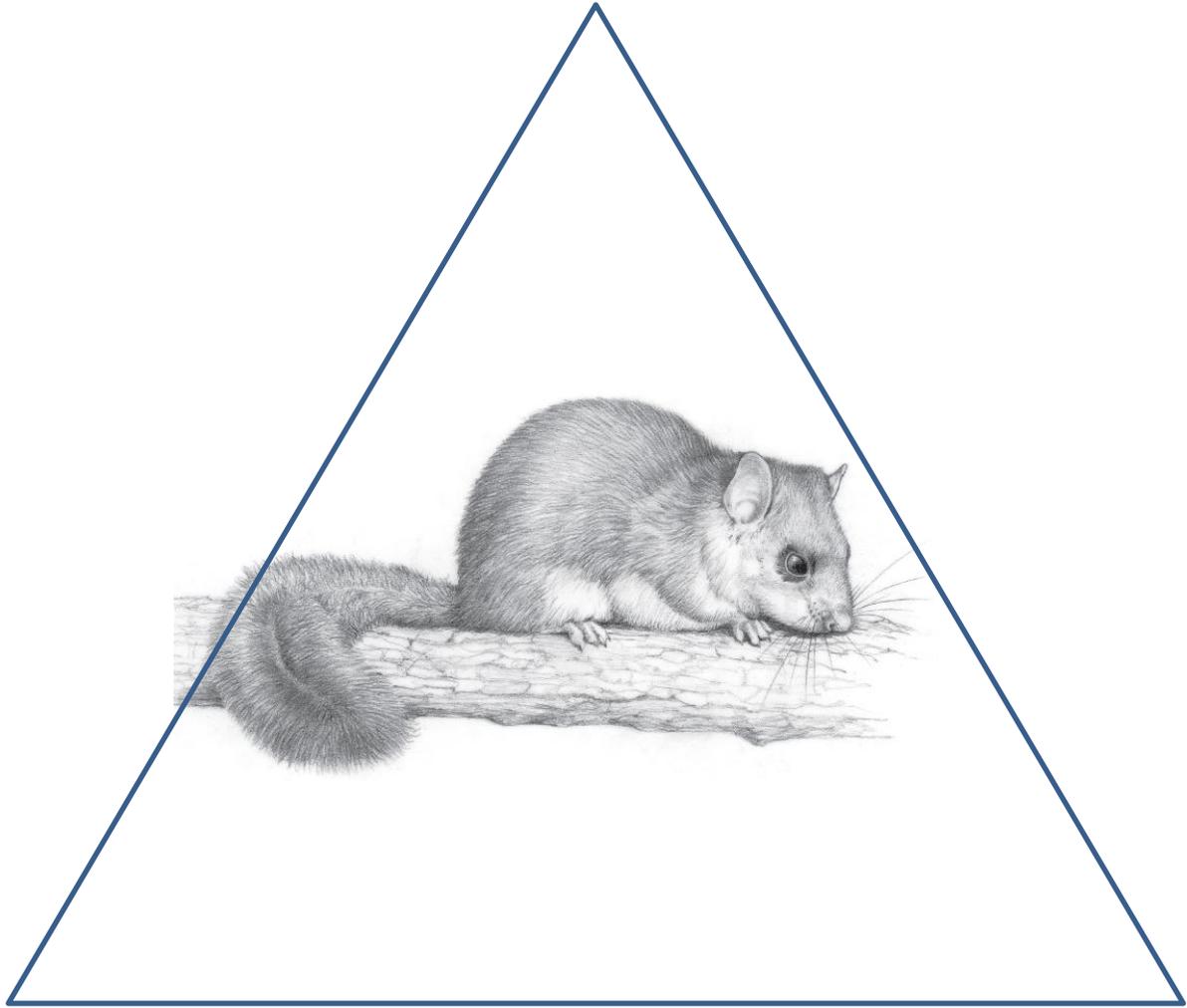
družina
polhi

Navadni polh *Glis glis*

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

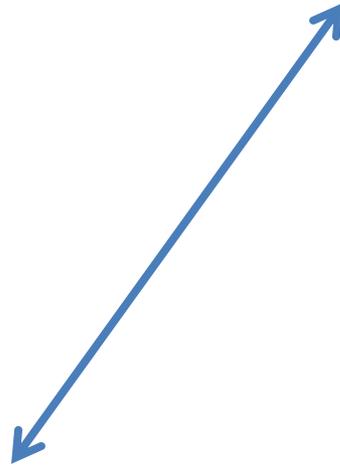
PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

Samica
Donje Bare, Zelengora, Bosna

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

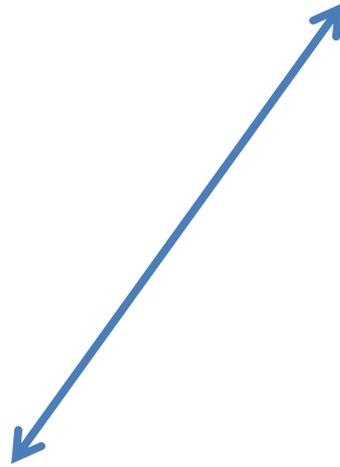
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
Centro di ricerche scientifiche di Capodistria
Science and Research Centre of Koper

**UNIVERZA NA PRIMORSKEM
UNIVERSITÀ DEL LITORALE
UNIVERSITY OF PRIMORSKA**

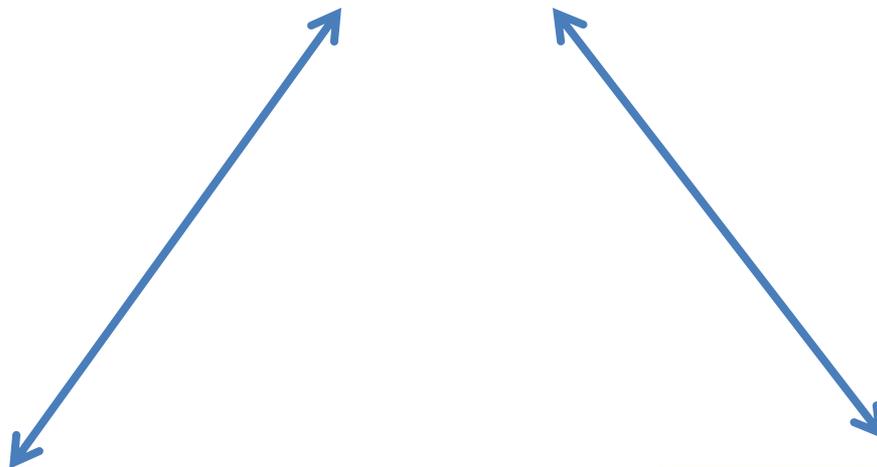

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

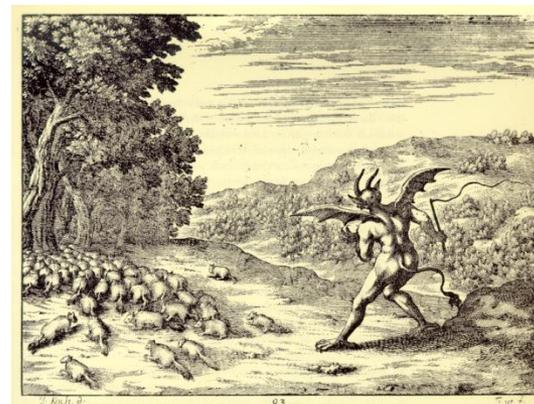
PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

ZRS
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
Centro di ricerche scientifiche di Capodistria
Science and Research Centre of Koper

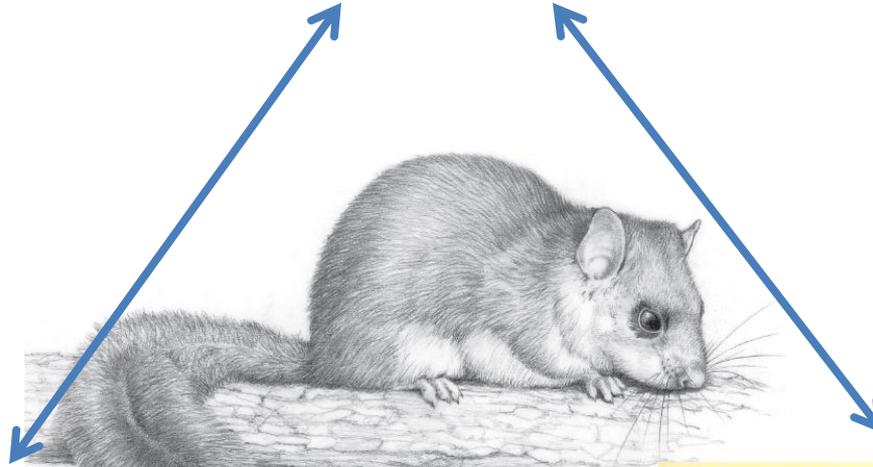
UNIVERZA NA PRIMORSKEM
UNIVERSITÀ DEL LITORALE
UNIVERSITY OF PRIMORSKA

Zainteresirana javnost

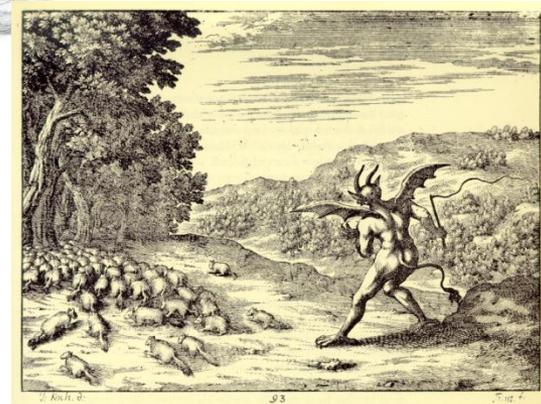
PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

ZRS
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
Centro di ricerche scientifiche di Capodistria
Science and Research Centre of Koper

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
UNIVERSITÀ DEL LITORALE
UNIVERSITY OF PRIMORSKA

Zainteresirana javnost

1689

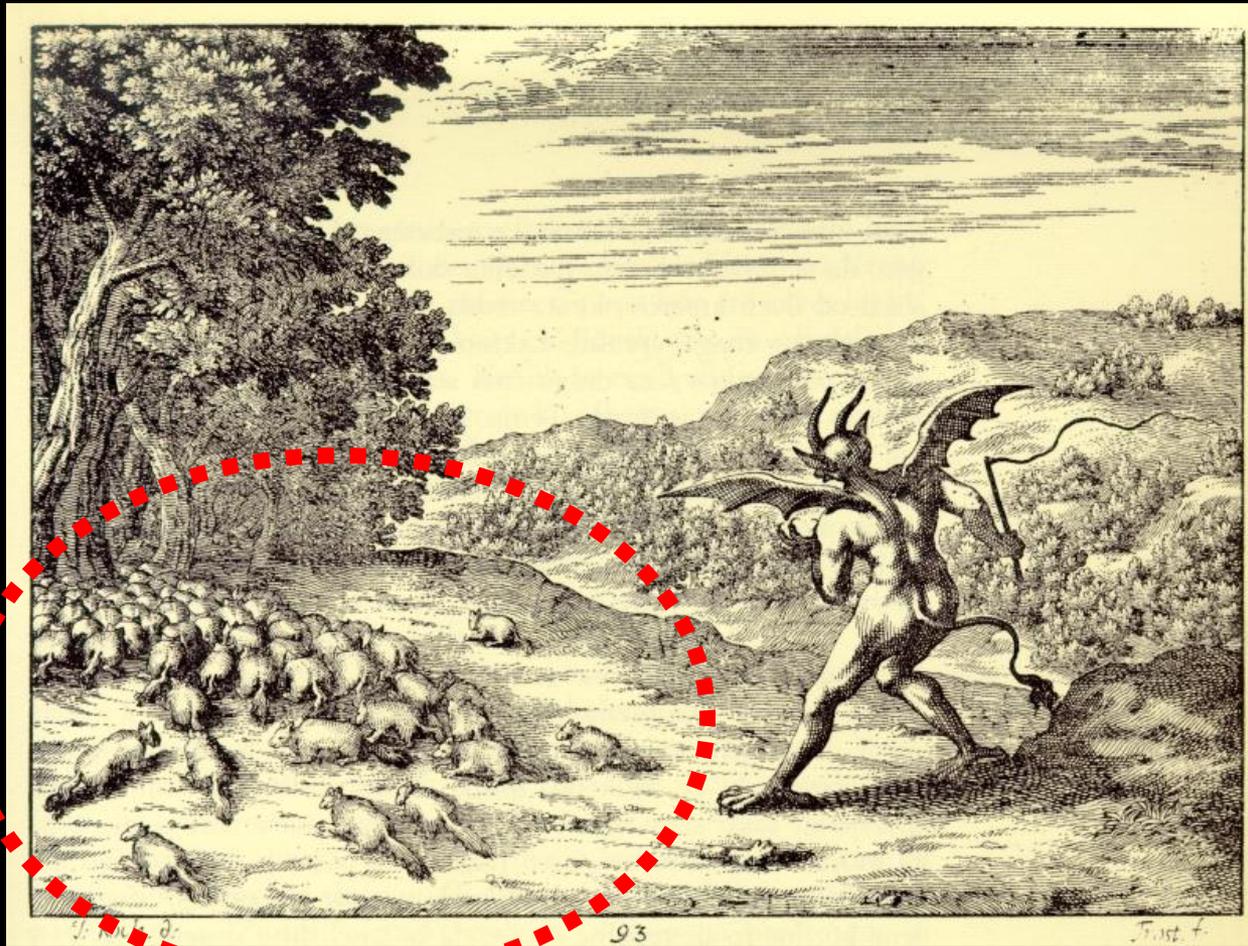

J. Koch. d.

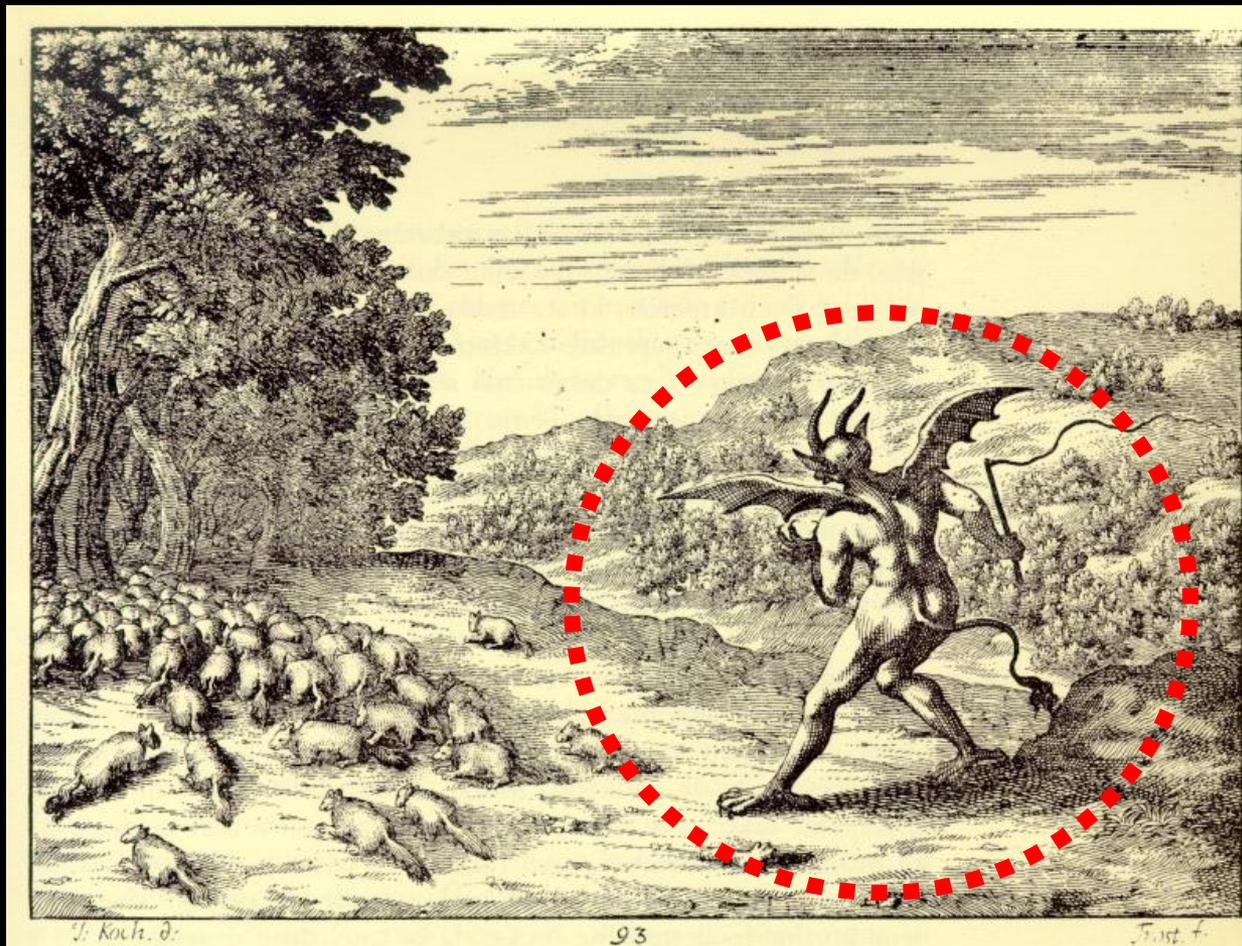
93

J. St. f.

1689

1689

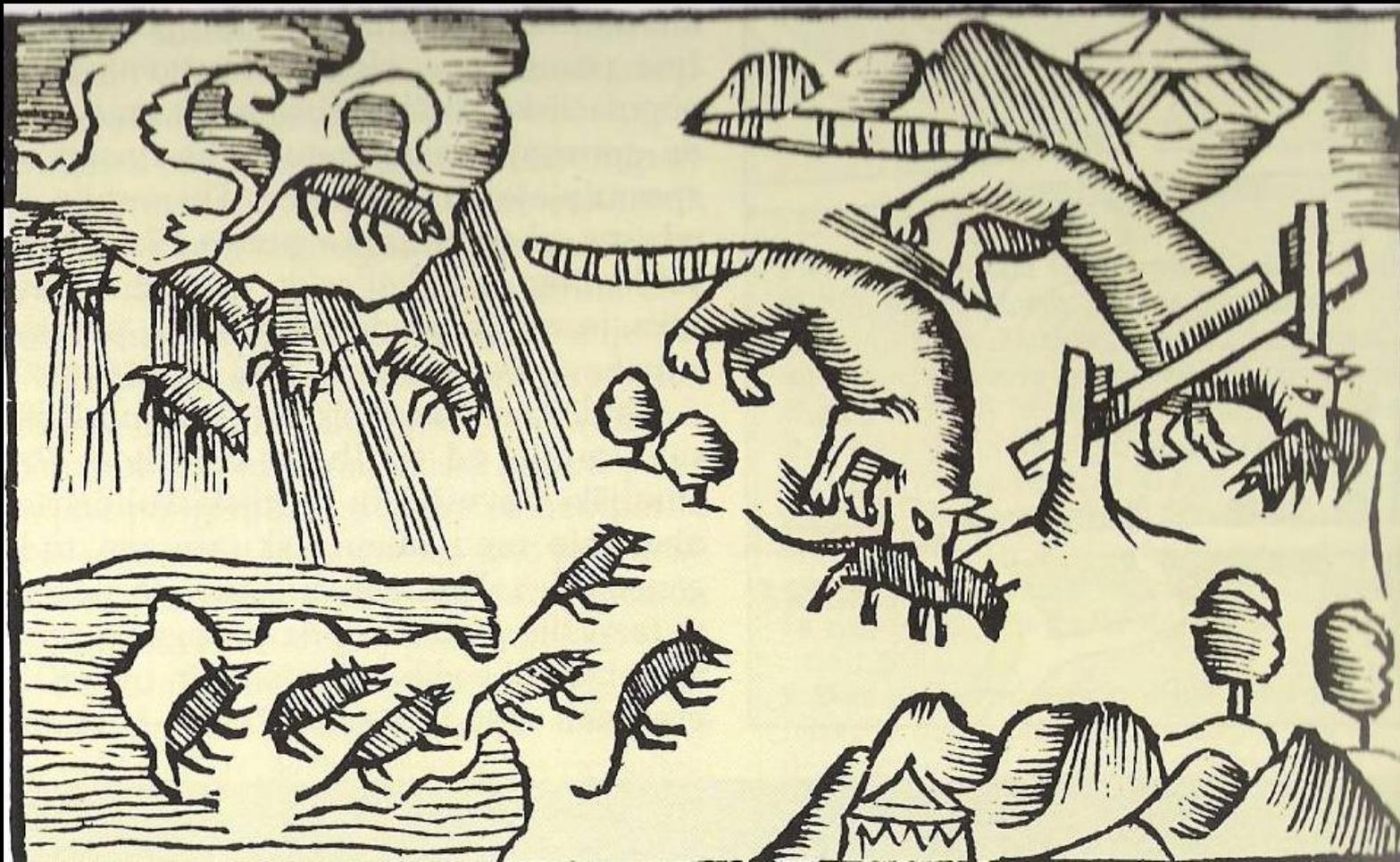
+

= ?

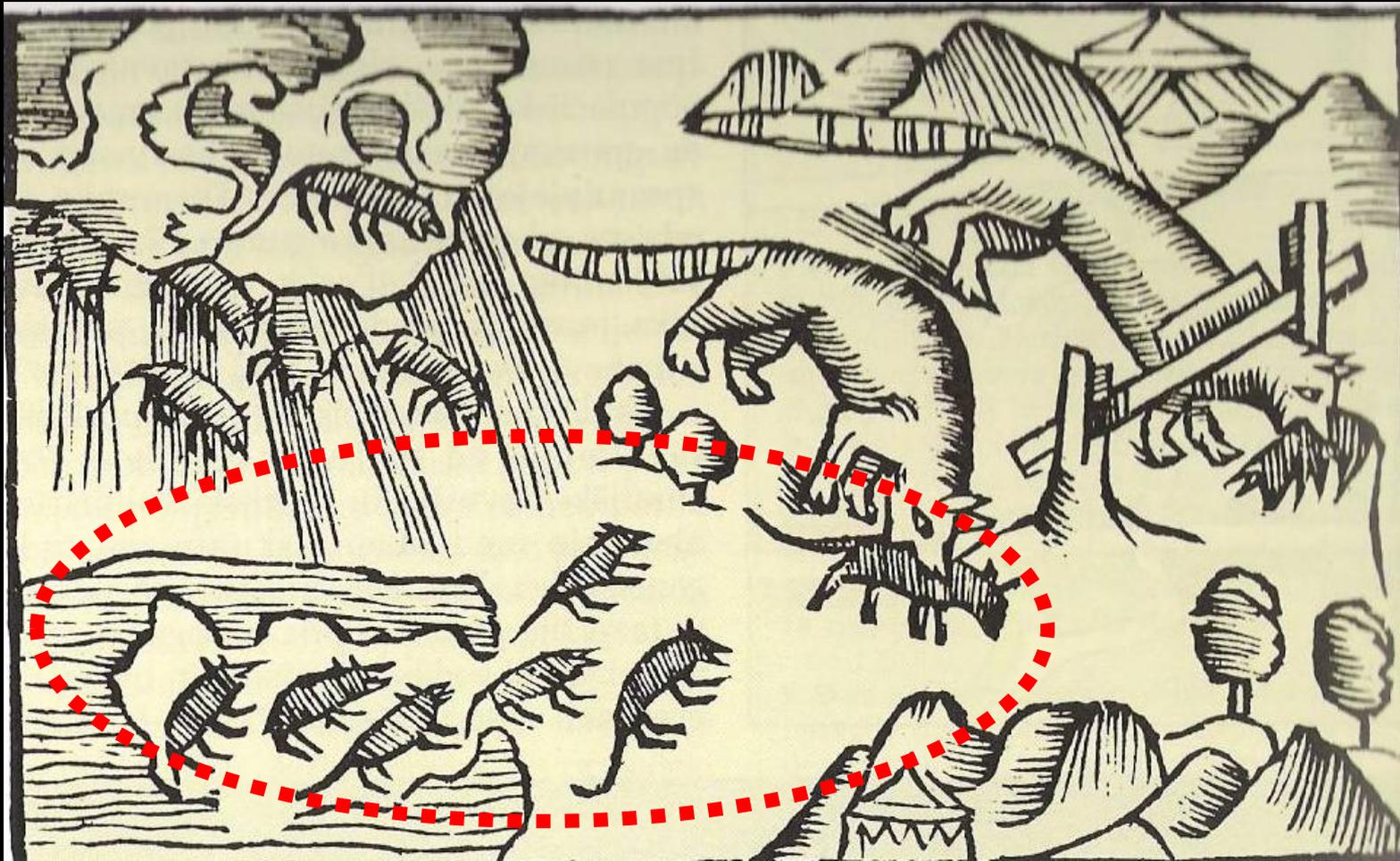
Olaus Magnus 1555

Historia de gentibus septentrionalibus

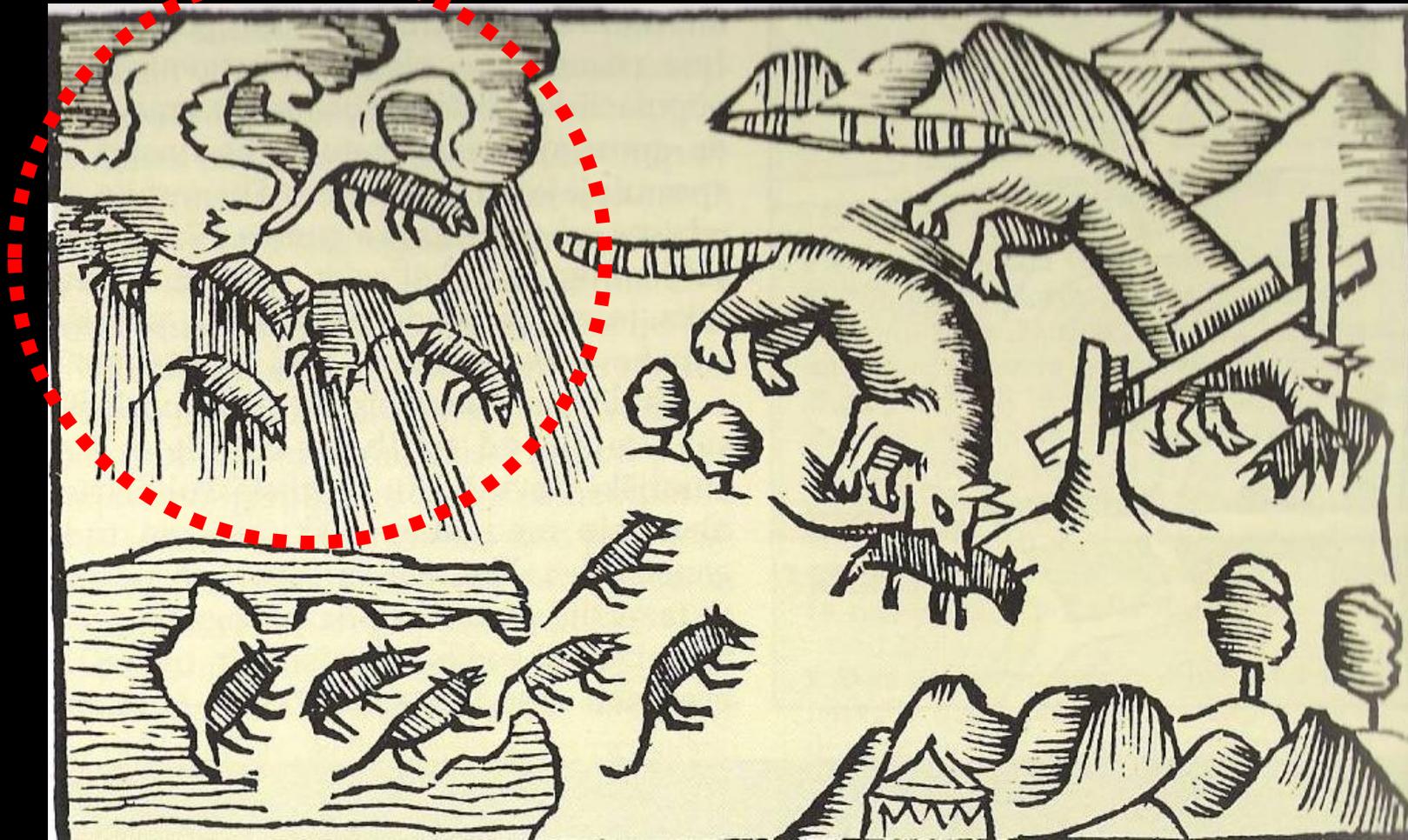
Olaus Magnus 1555

Historia de gentibus septentrionalibus

Olaus Magnus 1555

Historia de gentibus septentrionalibus

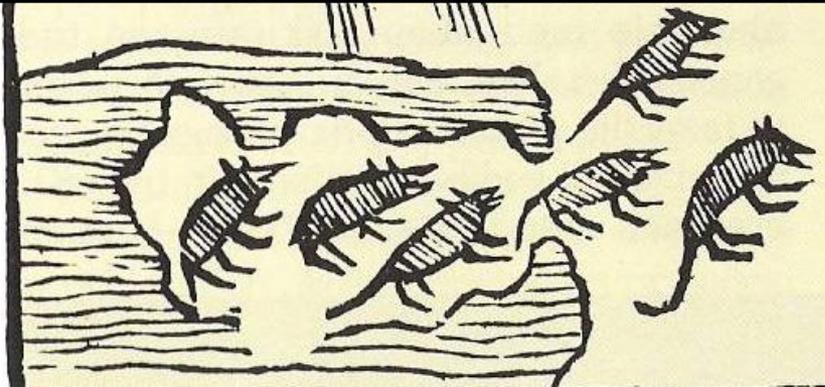
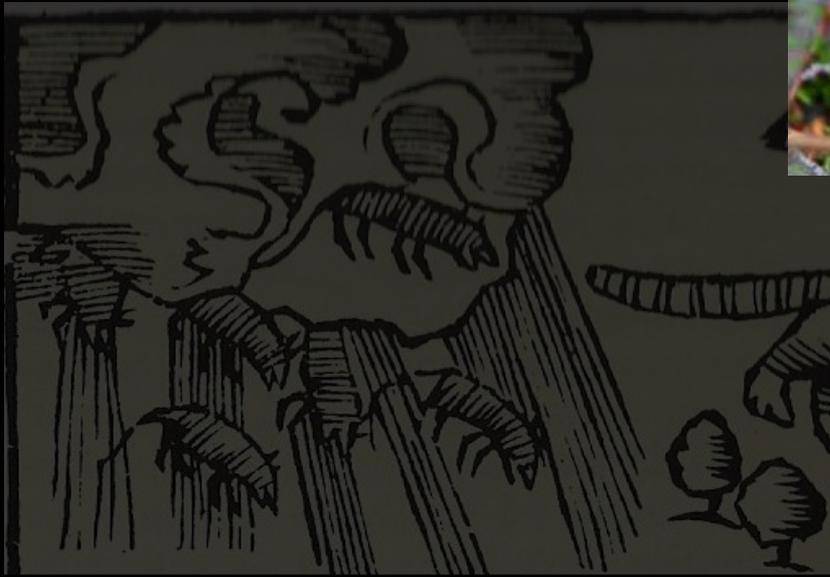
Olaus Magnus 1555

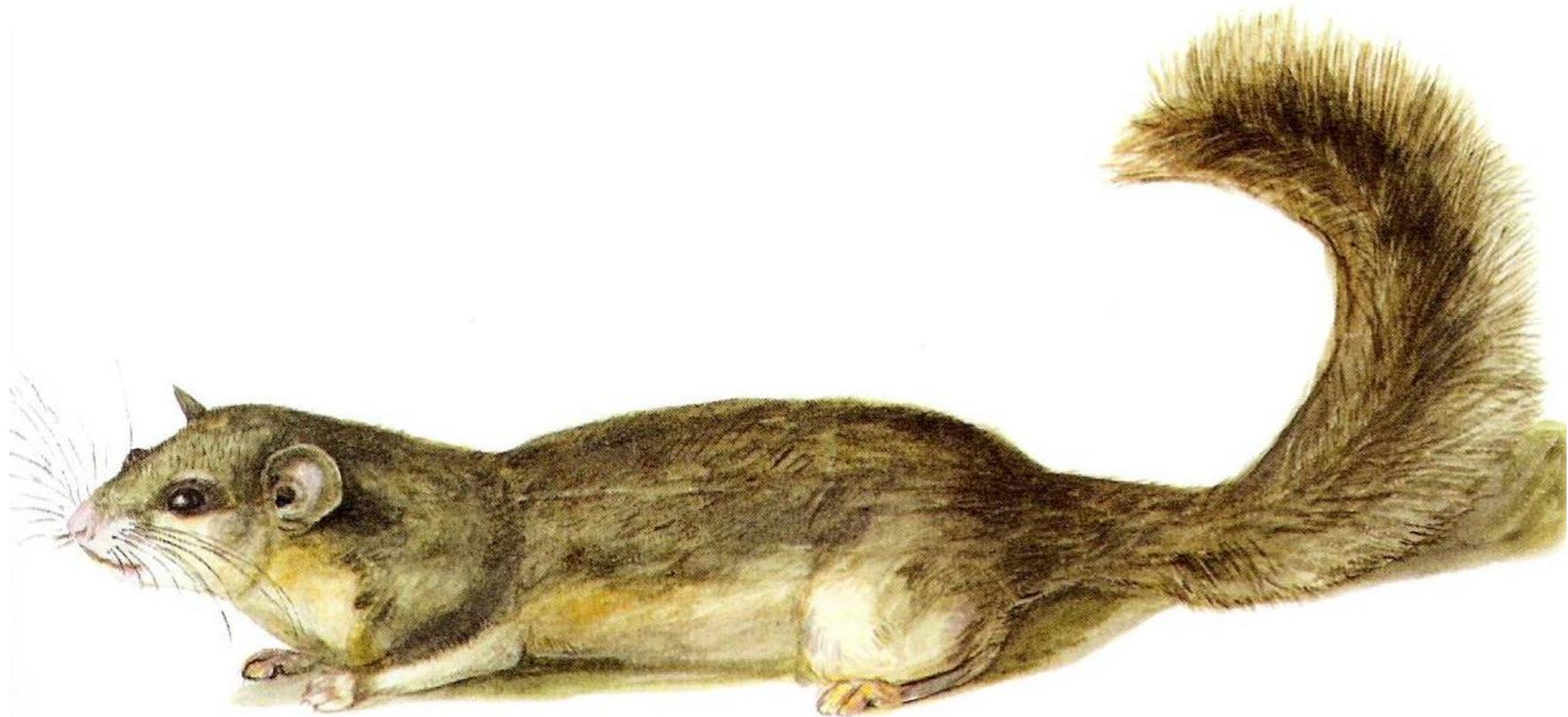
Historia de gentibus septentrionalibus

Olaus Mag

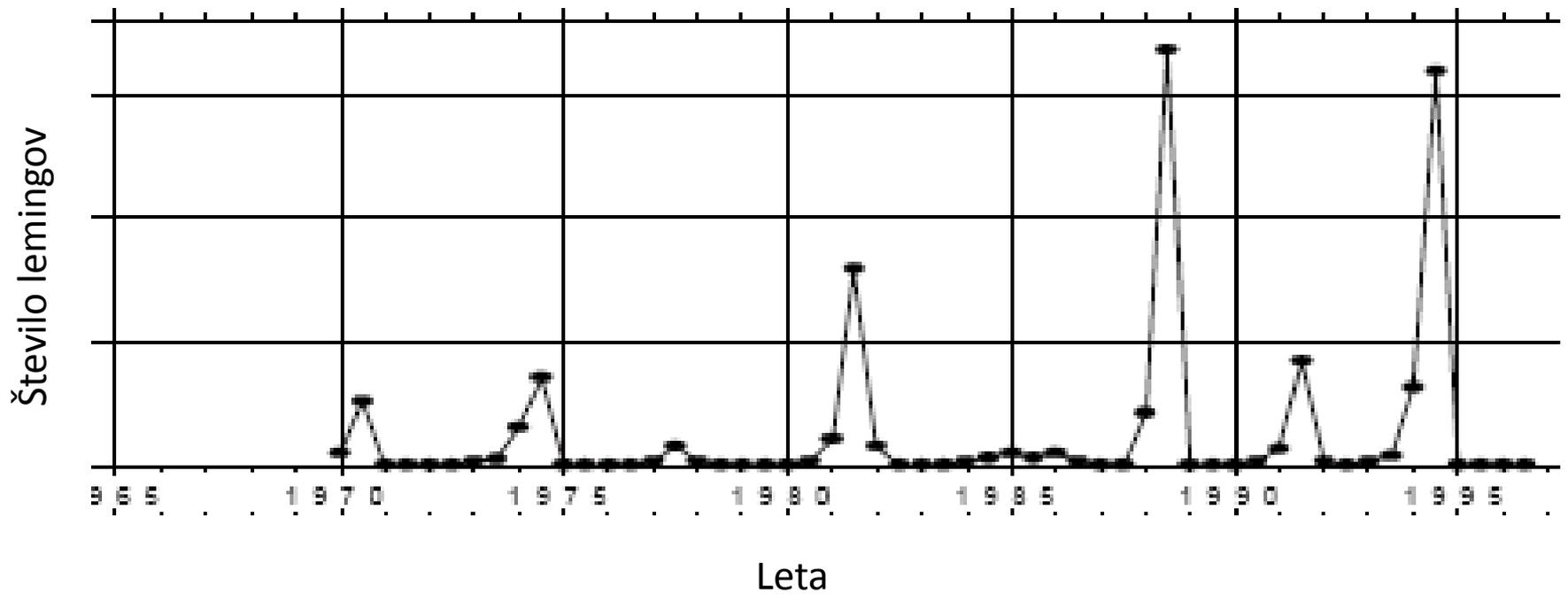
Historia de gentibu

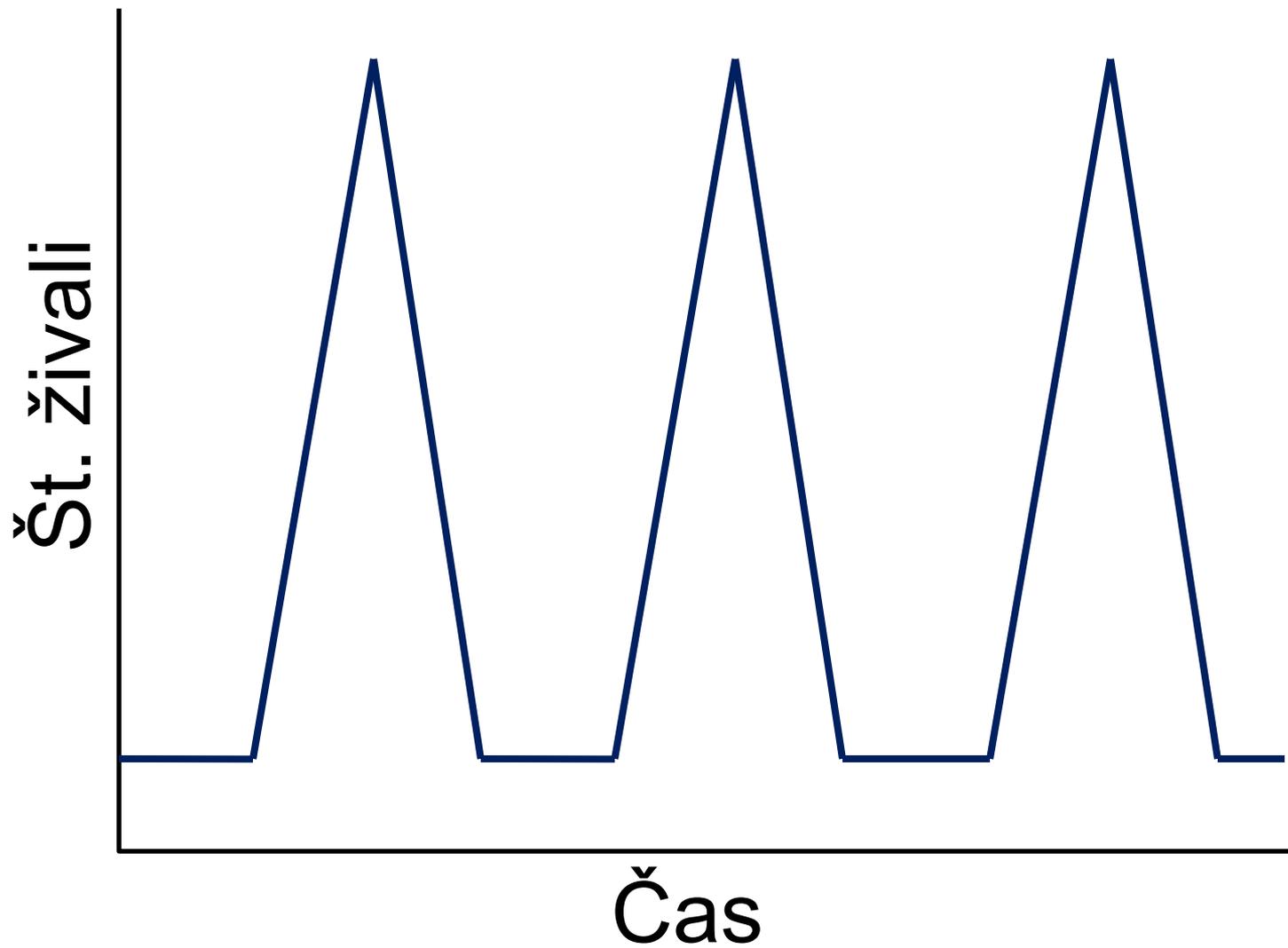

Leming

Lemmus lemmus

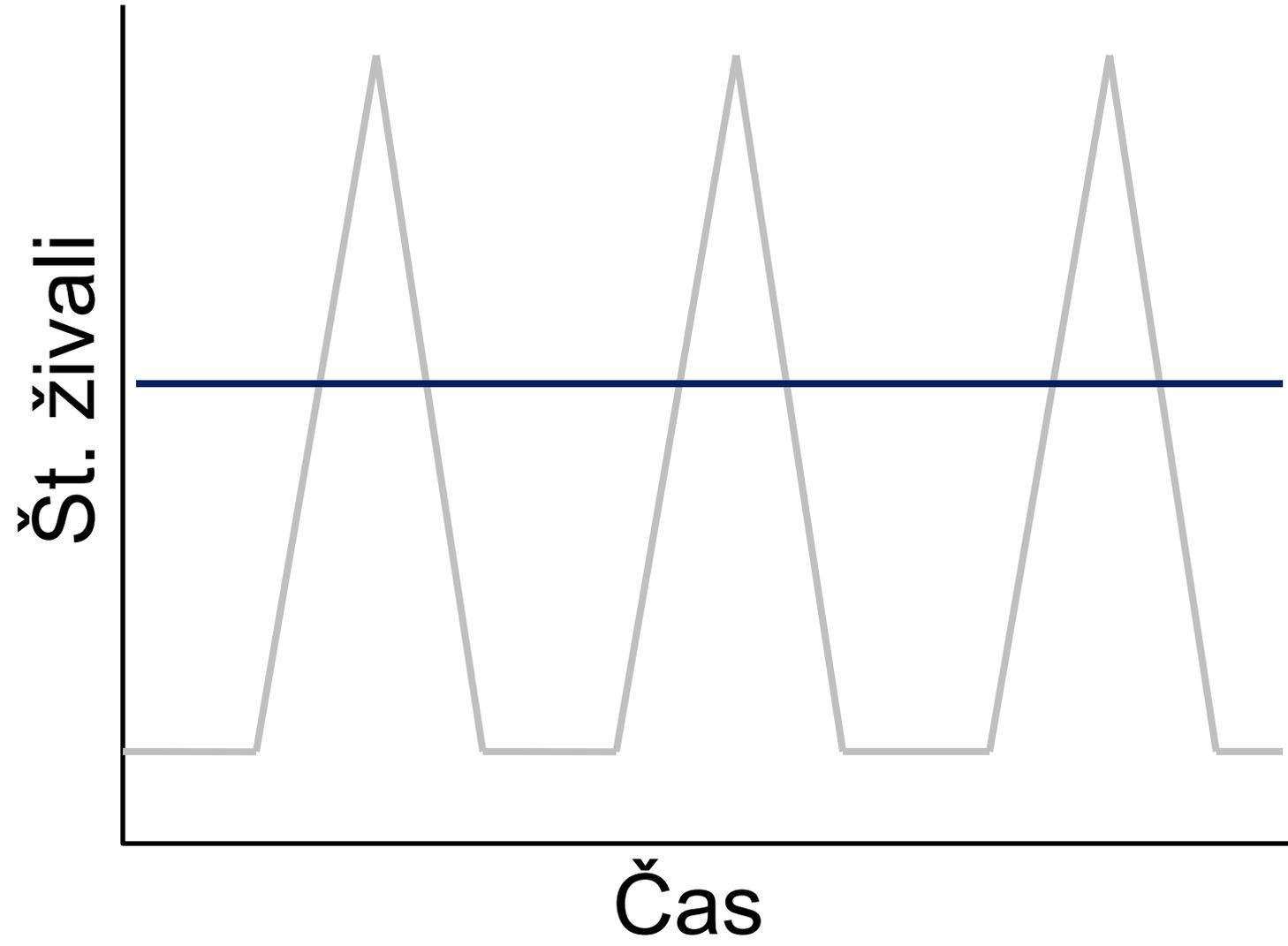

	Leming	Polh
Strategija	<i>r</i>	<i>K</i>
Rodnost	velika	majhna
Življenjska doba	kratka	dolga
Populacijska nihanja	velika	majhna

r

K

MARKO MASTERL

MARKO MASTERL

MARKO MASTERL

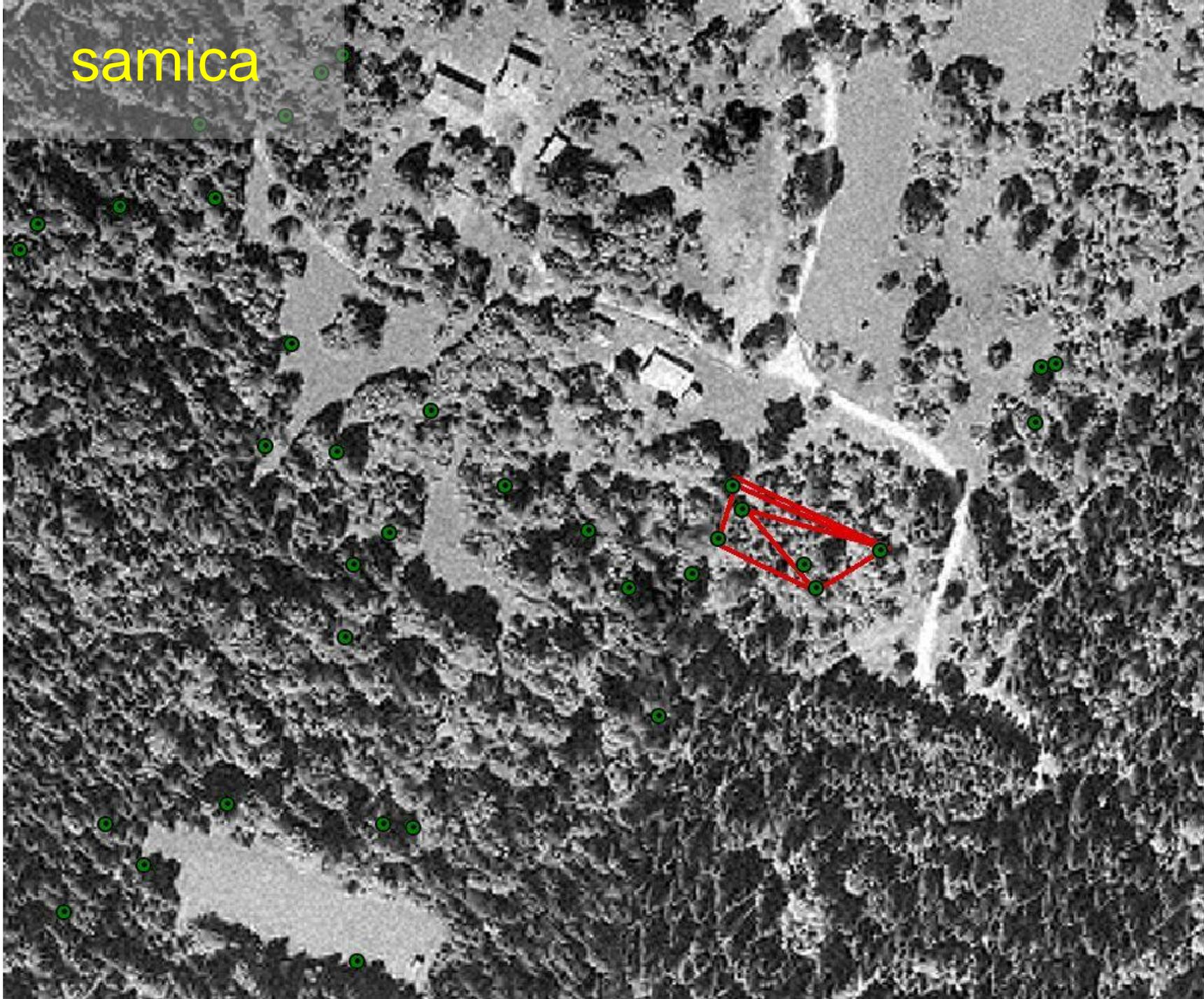

1999 – 2010

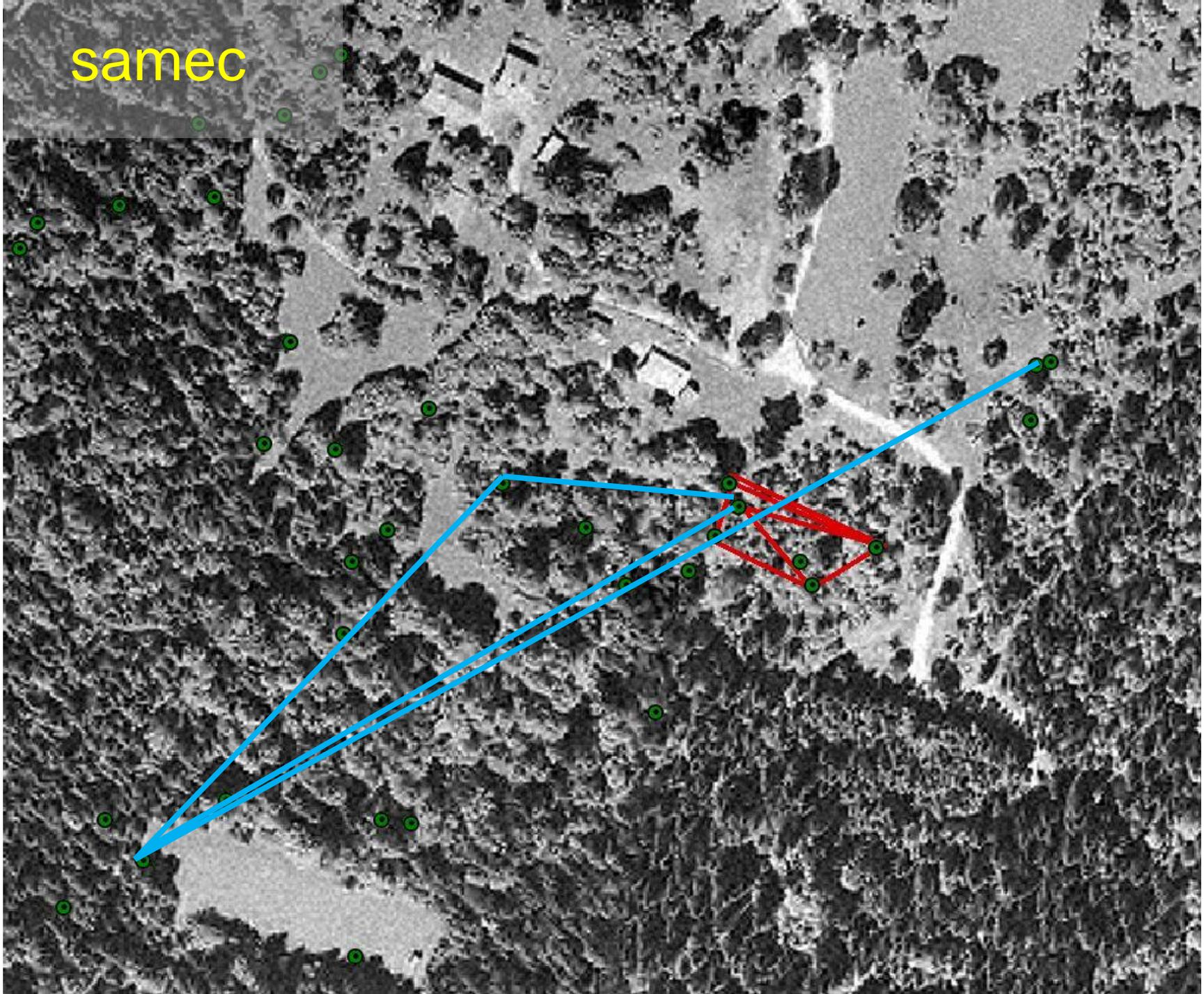
1183 polhov

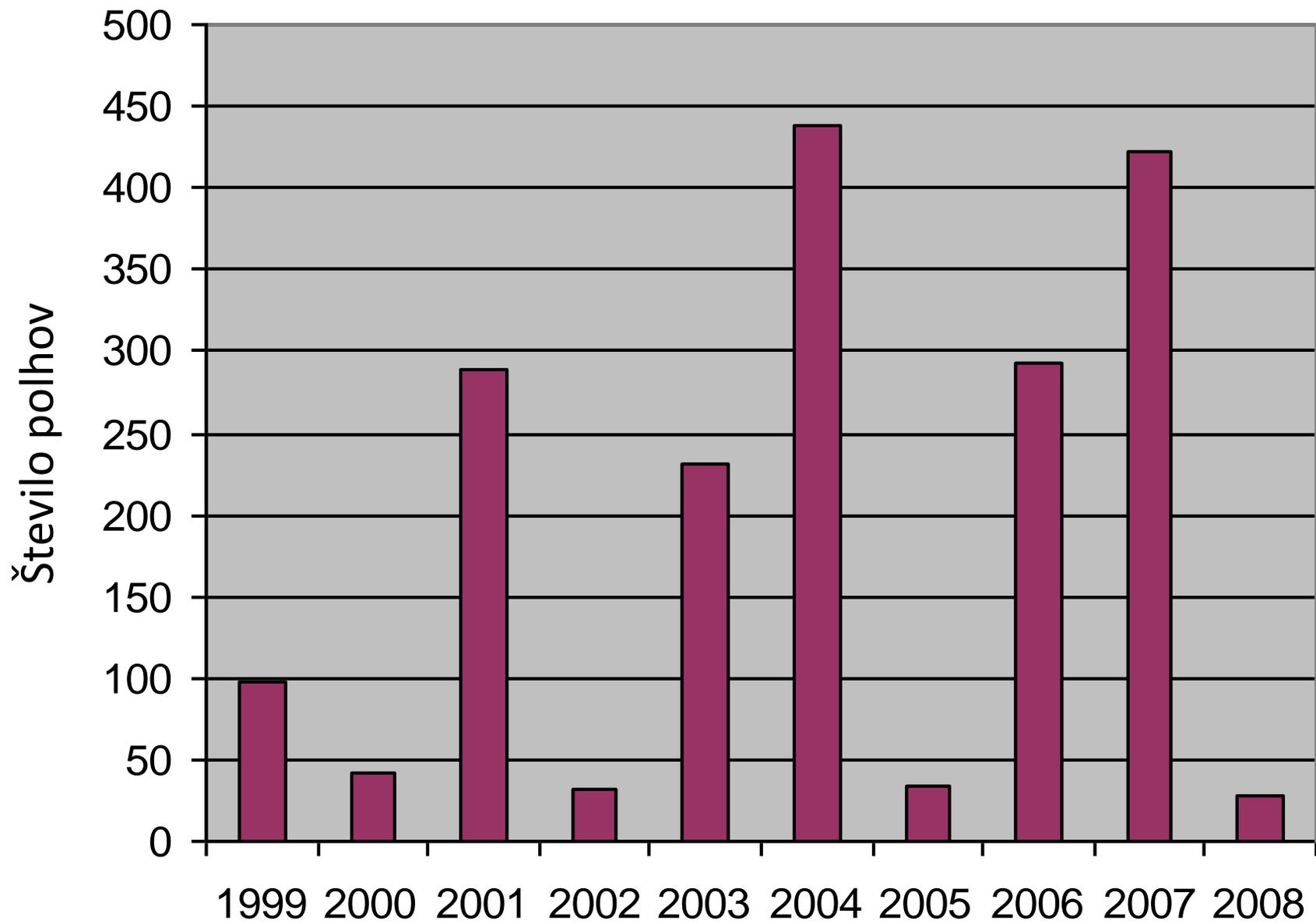
2053-krat ujeti

samica

samec

Razmnoževanje

DA

NE

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

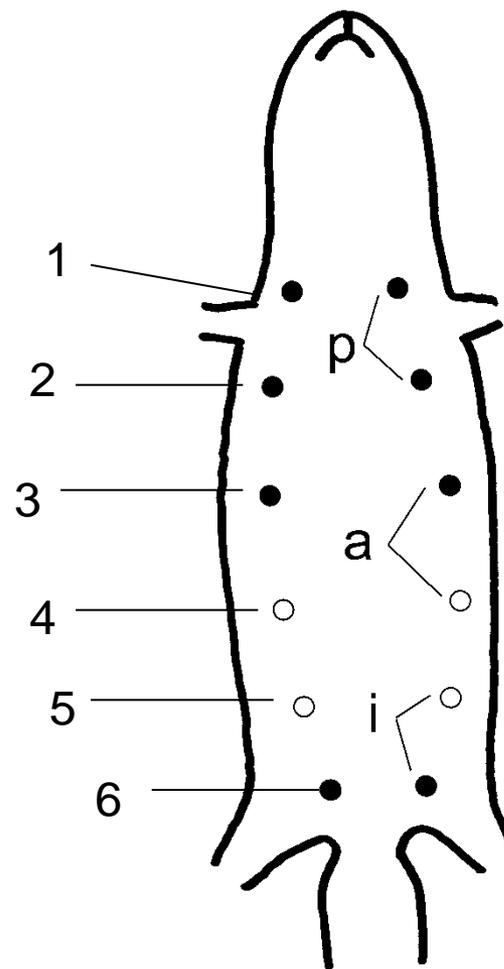
2010

2011

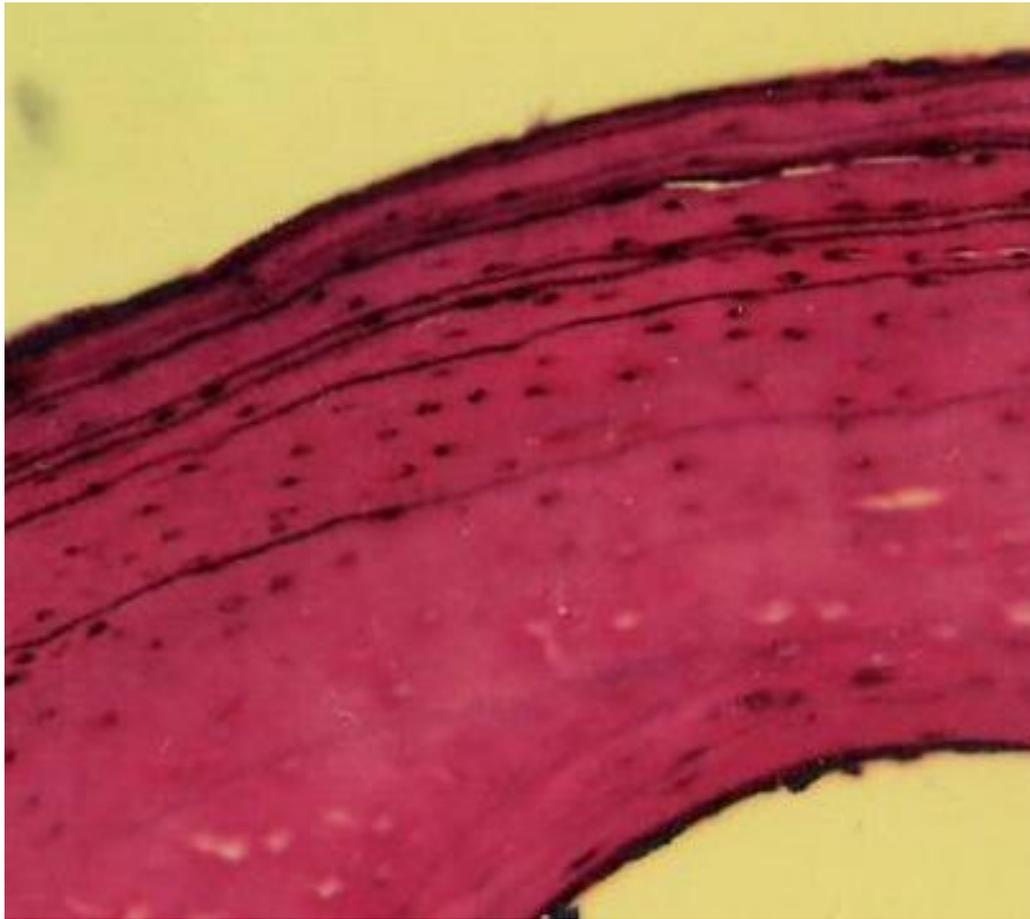
Eno leglo letno

4 – 9 mladičev / leglo

(povprečno 4,9 - 5,8)

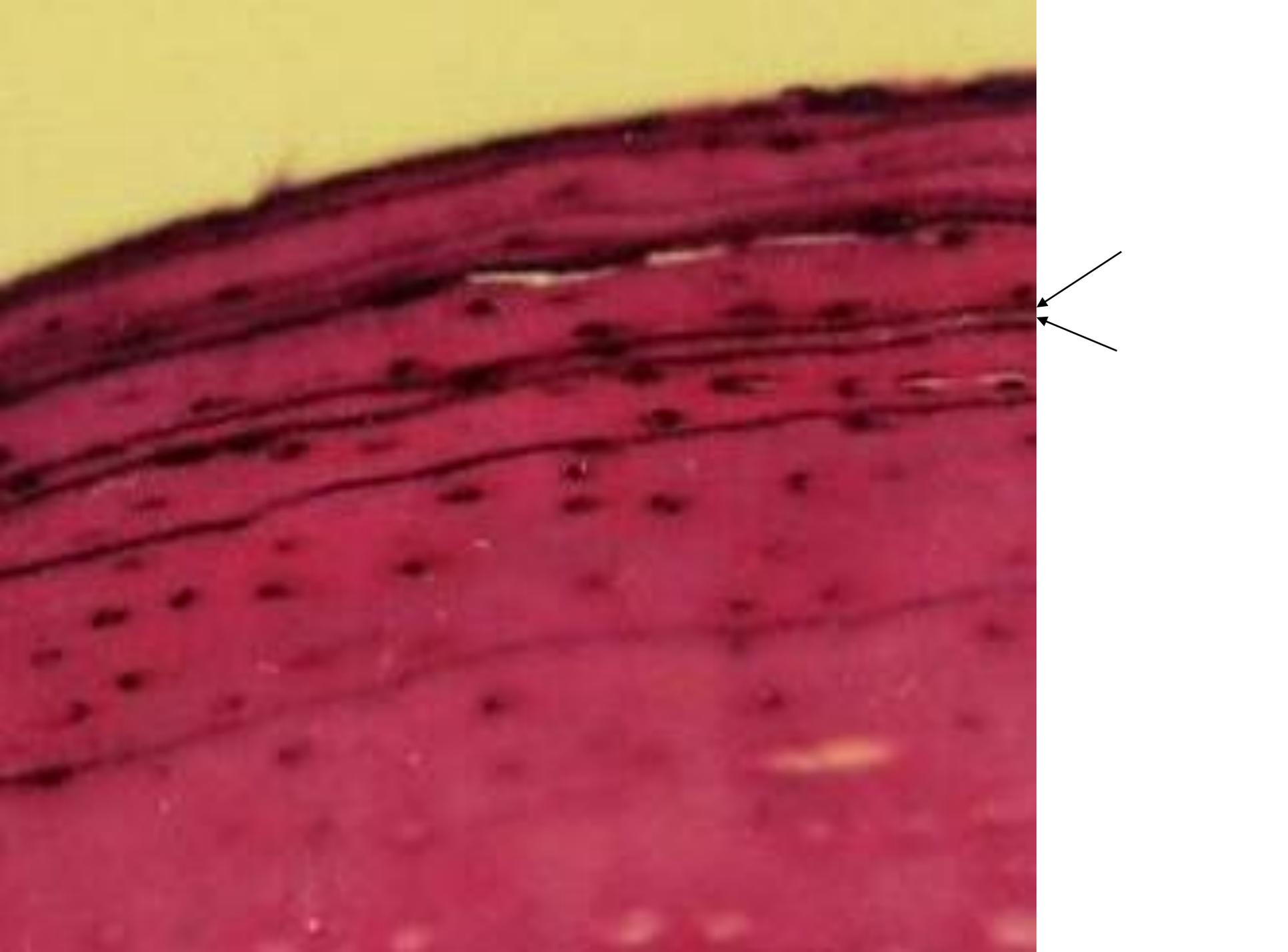

Starostna struktura

← 5
←
←
←
← 1

Starost

Maksimalna starost 7 let (11% nad 4 leta)

V naravi 14 let

V ujetništvu 9 let

Povprečna starost Samice 3,3 leta

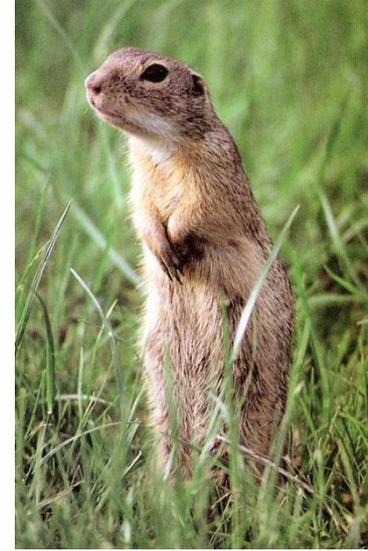
Samci 2,2 leti

Majhna verjetnost za povprečno samico, da bo v življenju kotila več kot enkrat

Zimsko spanje

TEKUNICA

bujenje

parjenje

poleganje
mladičev

mladiči
samostojni

zimsko
spanje

feb

marec

april

maj

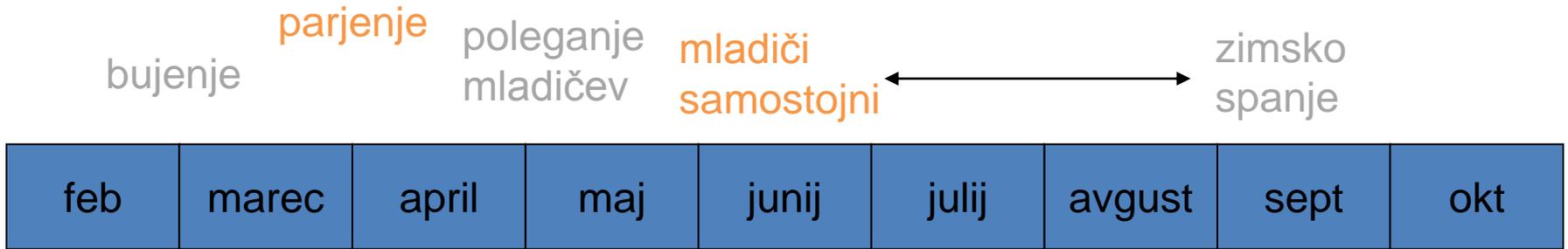
junij

julij

avgust

sept

okt

bujenje

parjenje

poleganje mladičev

mladiči samostojni

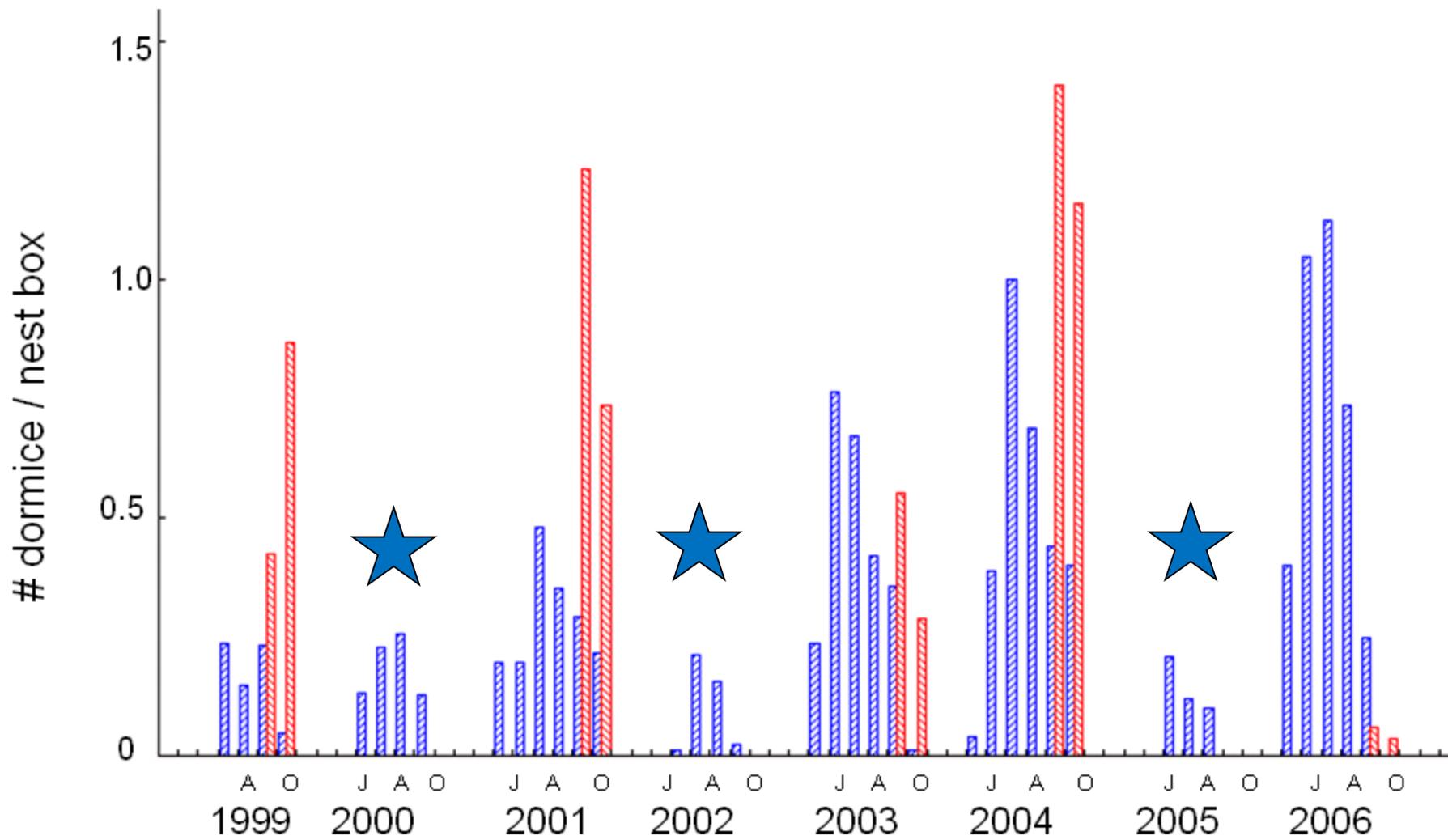
zimsko spanje

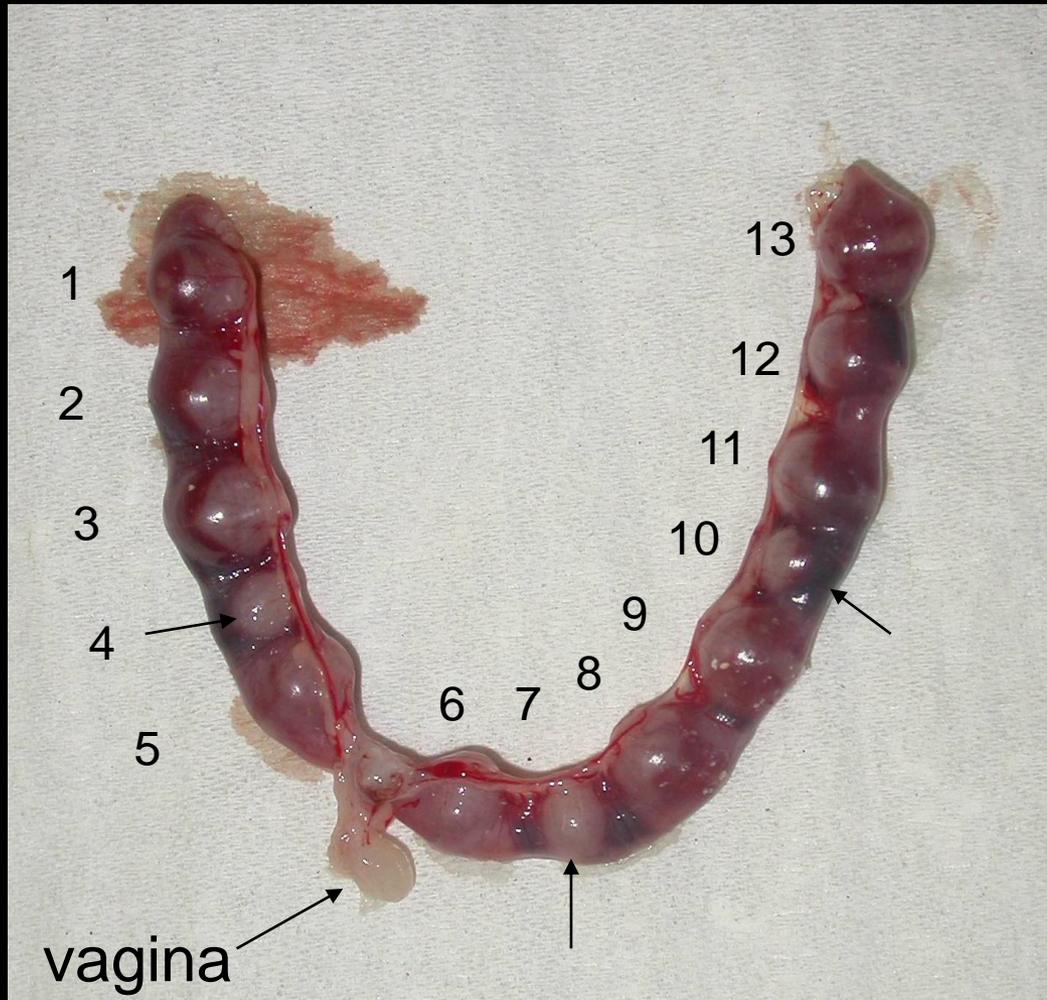

POLH

Razmnoževanje odvisno od plodenja bukve

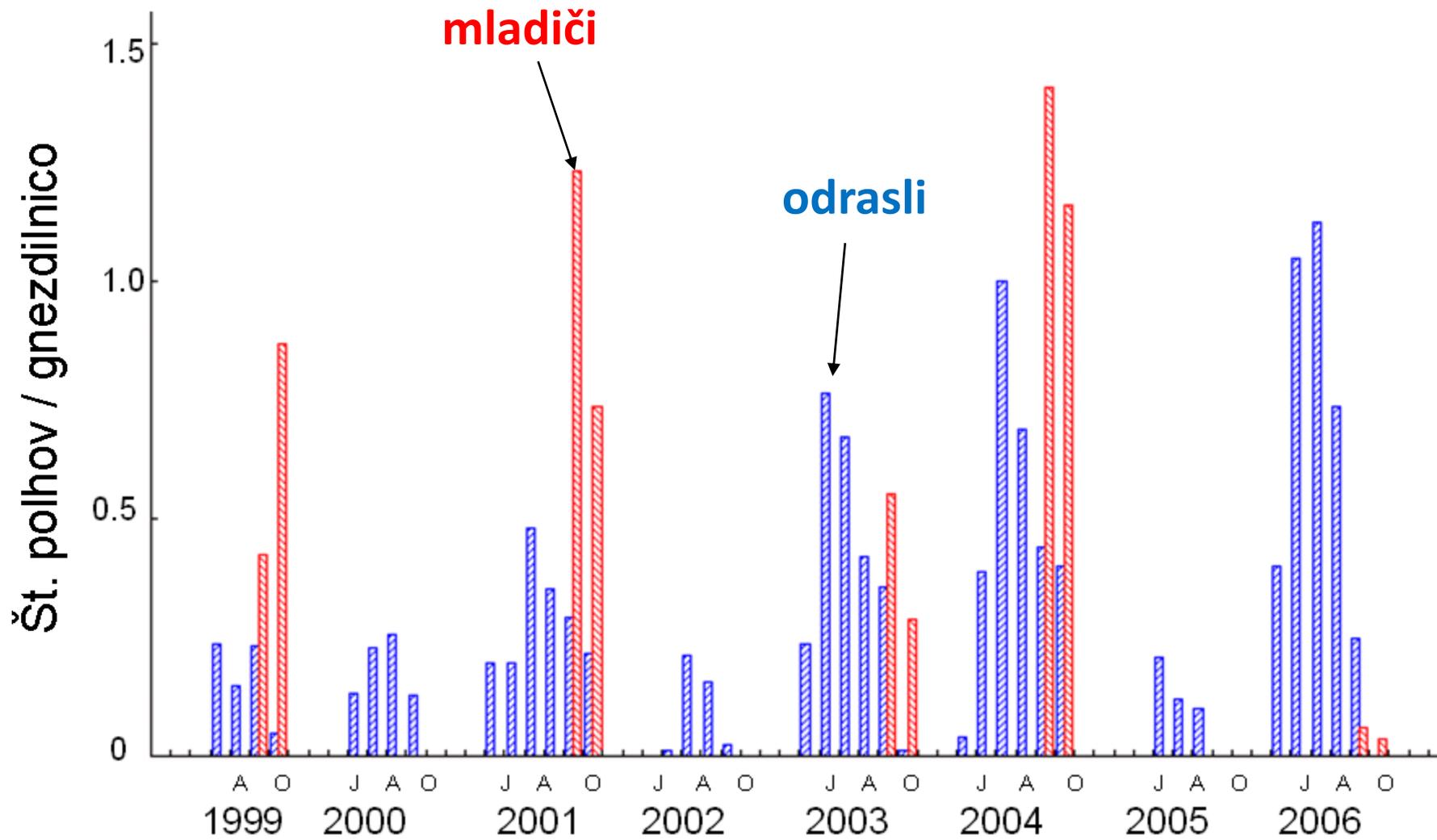

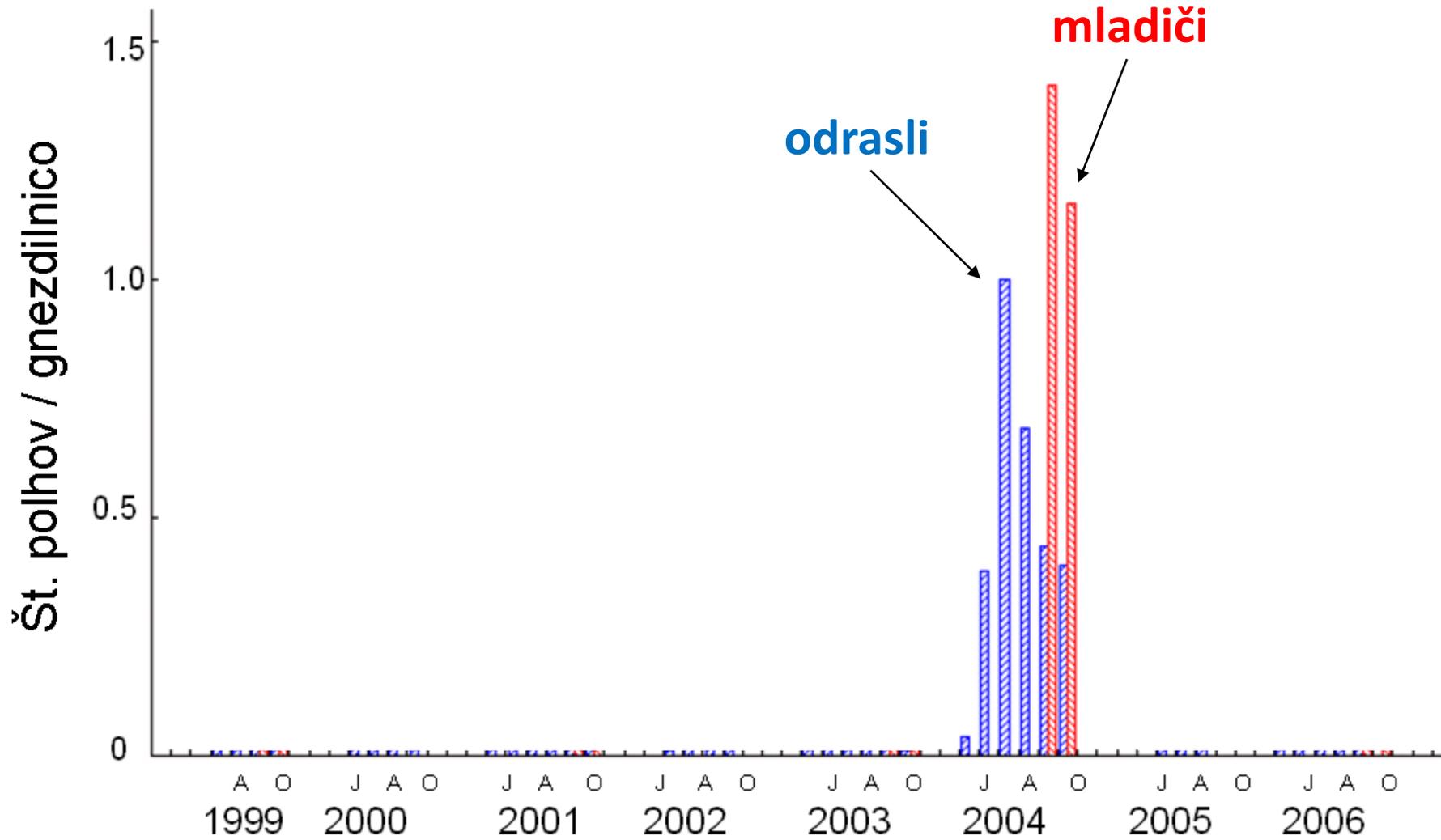

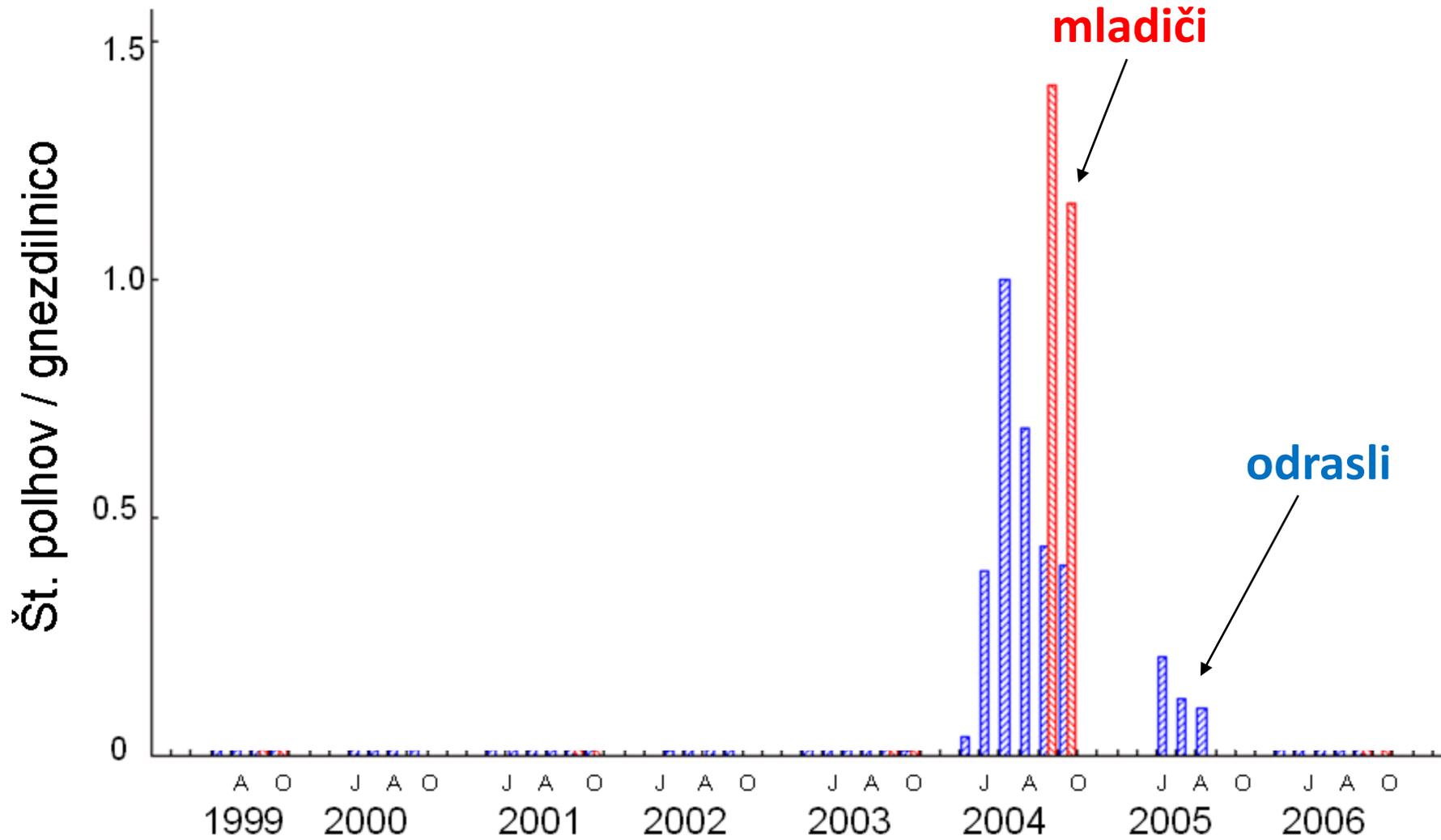

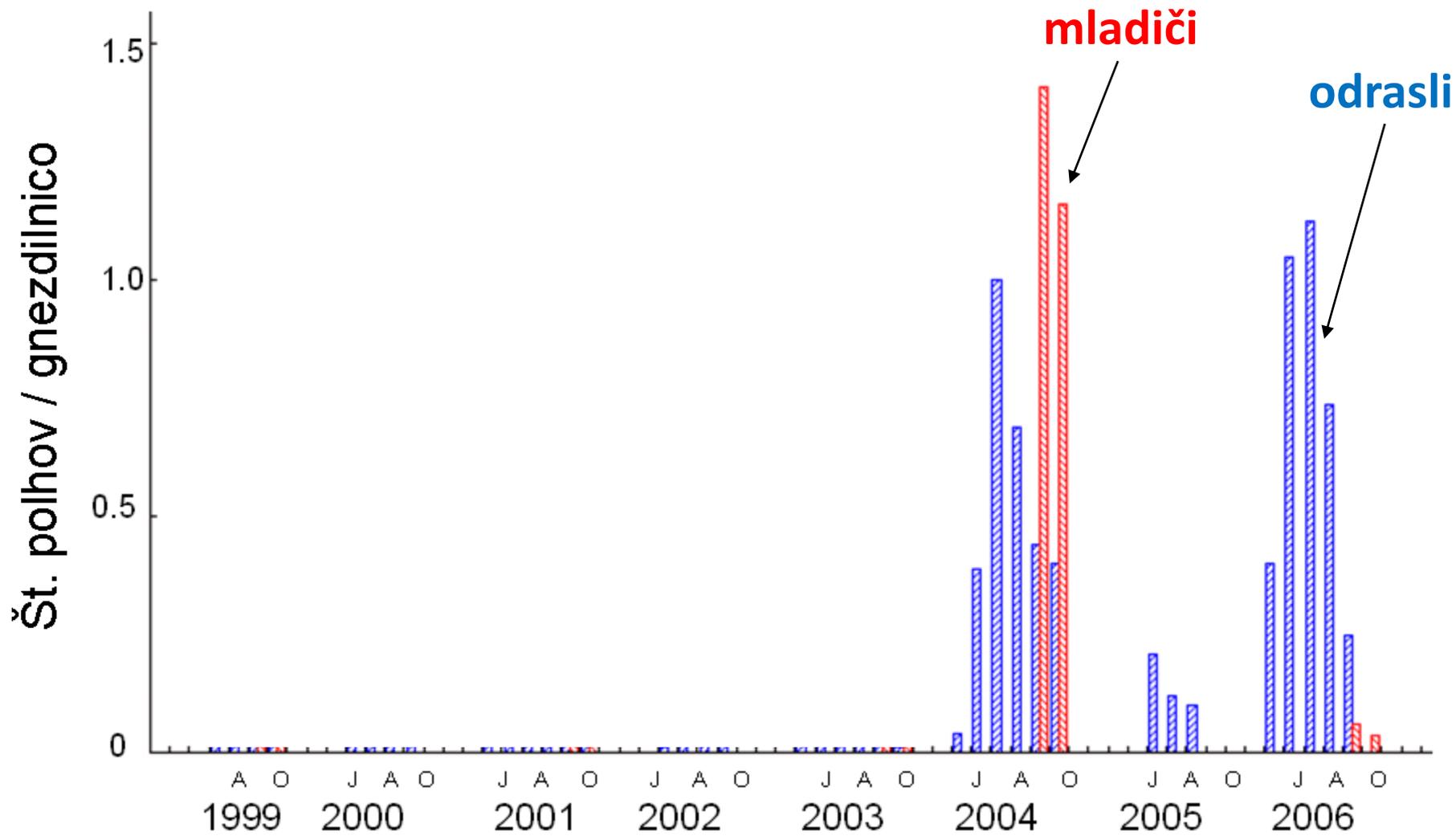

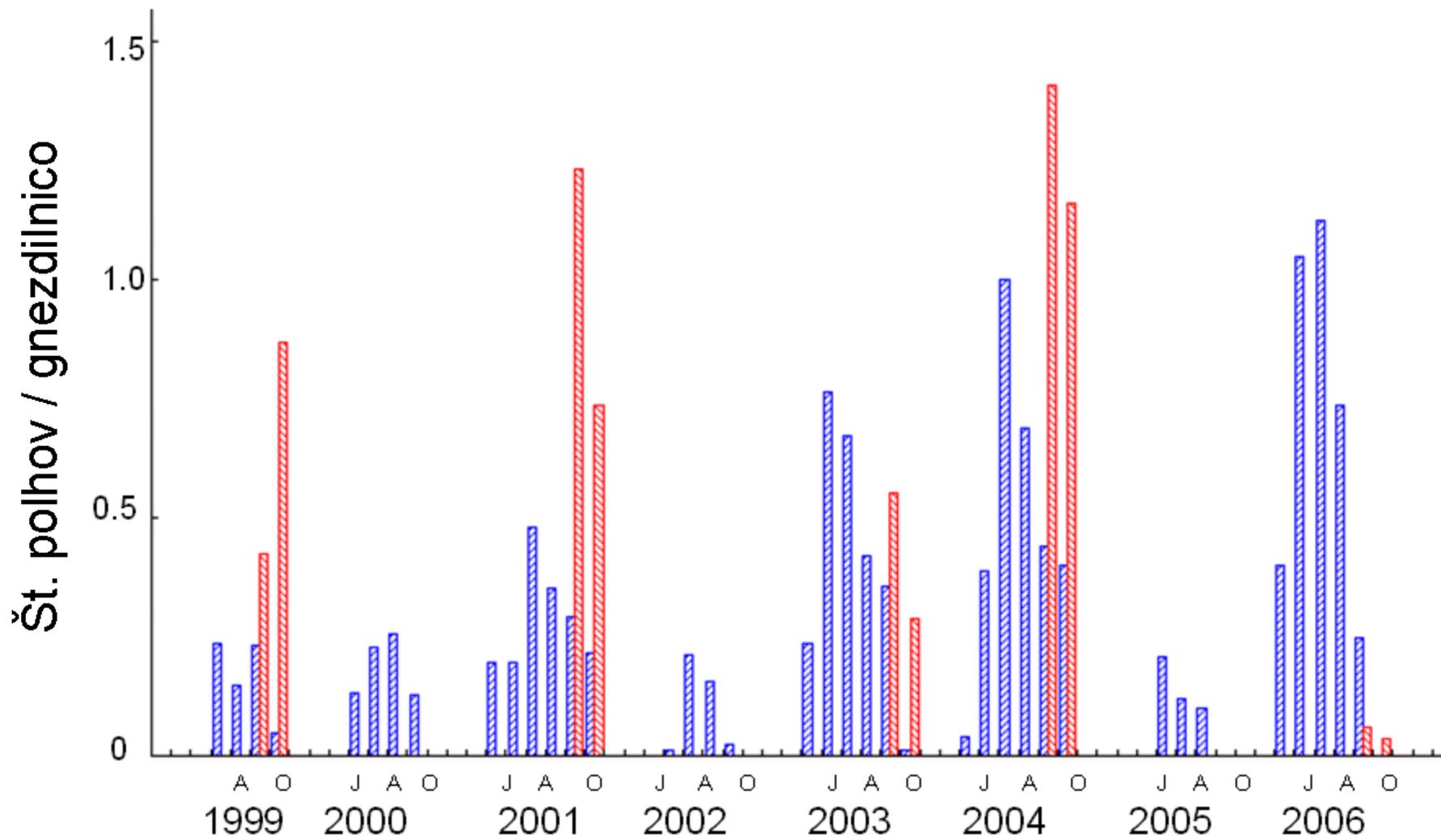

B6

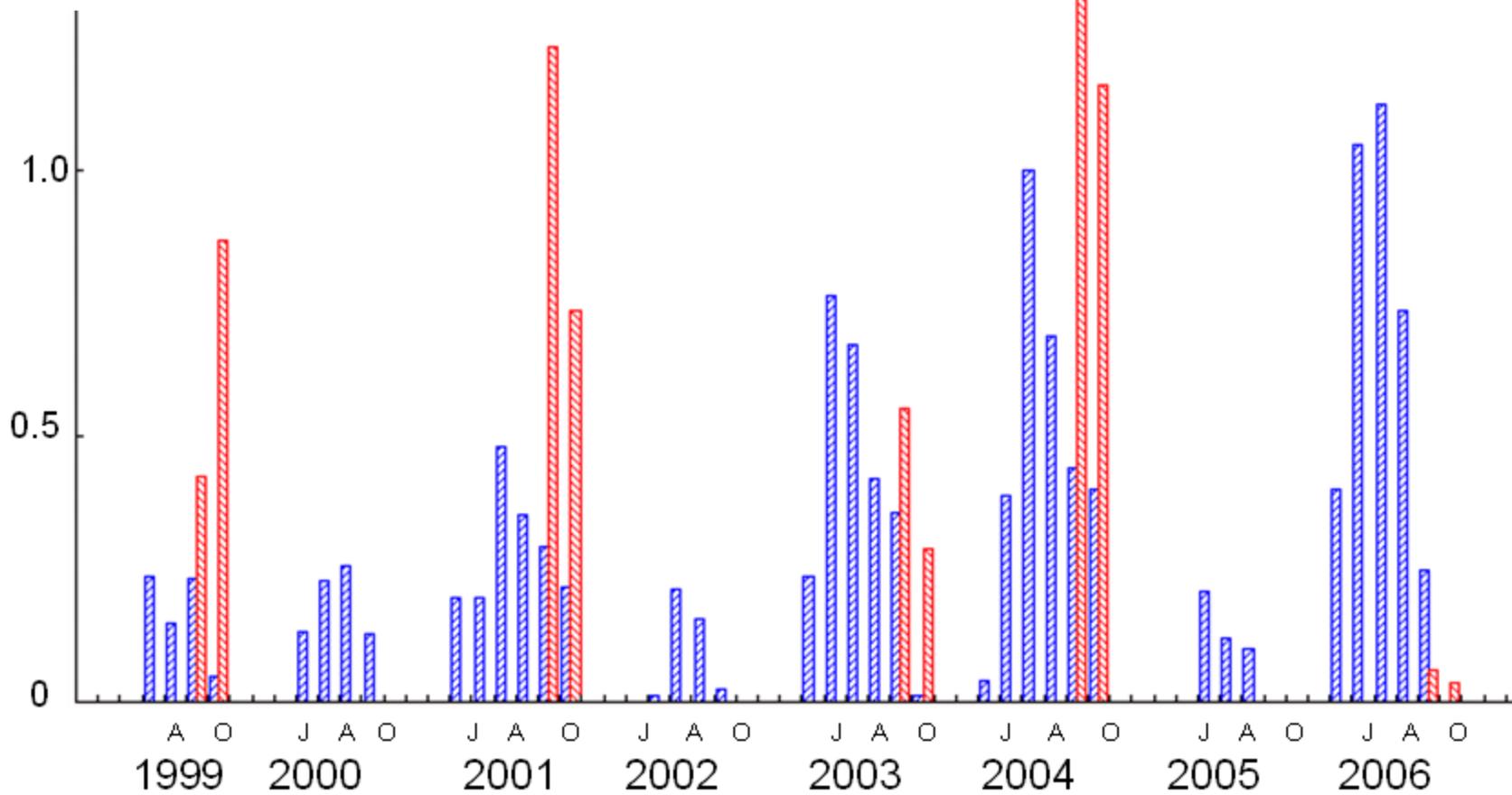
x

x

--

x

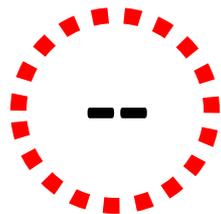
Št. polhov / gnezdilnico

B6

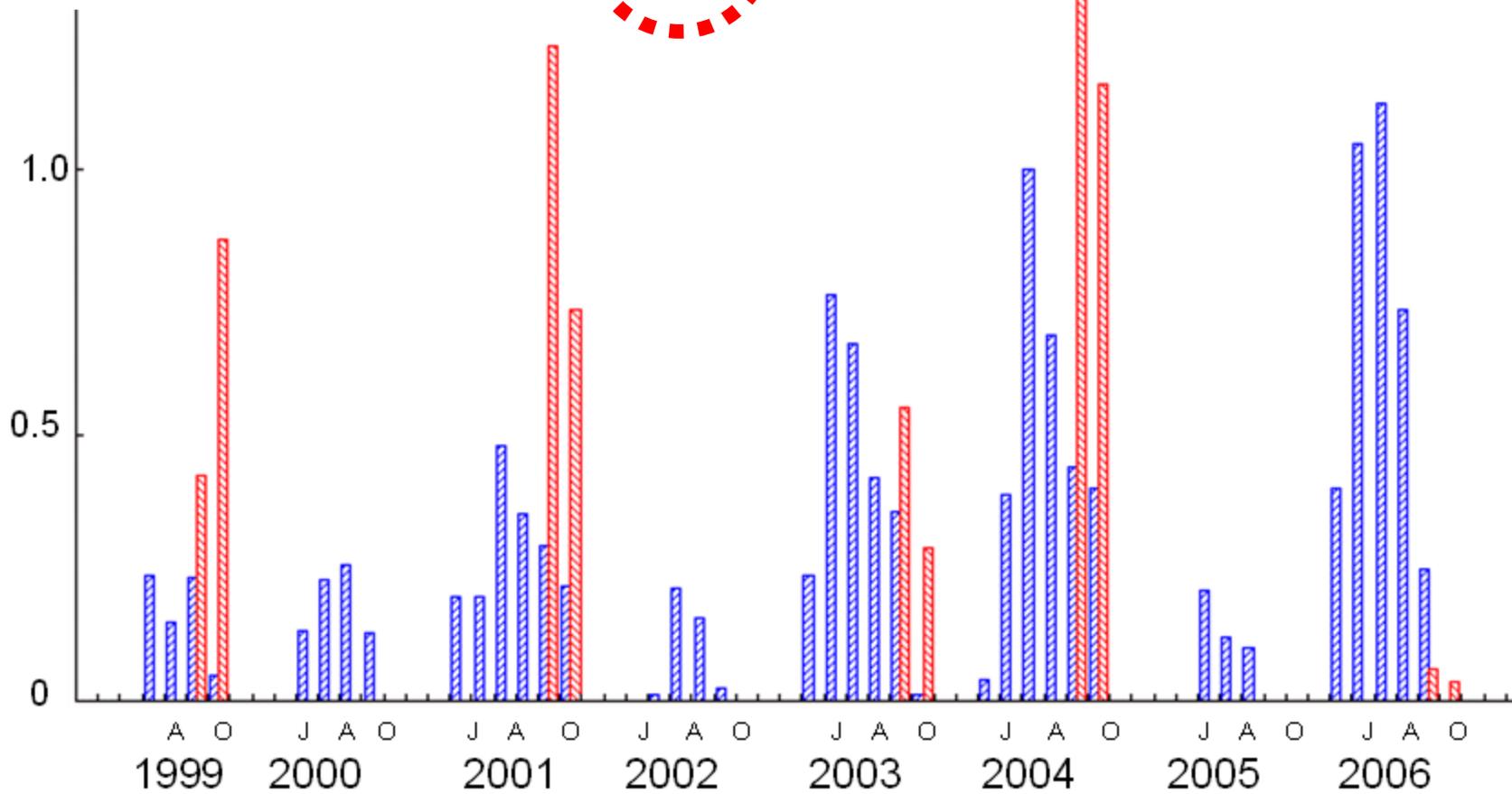
x

x

x

Št. polhov / gnezdilnico

+

= ?

A lush green forest scene with moss-covered rocks and a large tree trunk. The text "Mednarodno leto gozdov" is overlaid in the center.

**Mednarodno
leto
gozdov**

Mitochondrial phylogeography of the edible dormouse (*Glis glis*) in the western Palearctic region

HELENE HÜRNER, BORIS KRSTUFEK, MAURIZIO SARÀ, ALEXIS RIBAS, TANJA RUCH, ROBERT SOMMER, VICTORIA IVASHKINA, AND JOHAN R. MICHAUX*

Génétique des Micro-organismes, Institut de Botanique, Boulevard du Rectorat, 27, 4000 Liège, Belgium (HH, JRM)

University of Primorska, Science and Research Centre of Koper, Garibaldijeva 1, 6000 Koper, Slovenia (BK)

Dipartimento Biologia Animale, Via Archirafi, 18-90123 Palermo, Italy (MS)

Museu de Granollers–Ciències Naturals C/Francesc Macià, 51 08402 Granollers, Spain (AR)

INRA, UMR CBGP (INRA/IRD/Cirad/Montpellier SupAgro), Campus International de Baillarguet, CS 30016, F-34988

Montferrier-sur-Lez Cedex, France (AR, JRM)

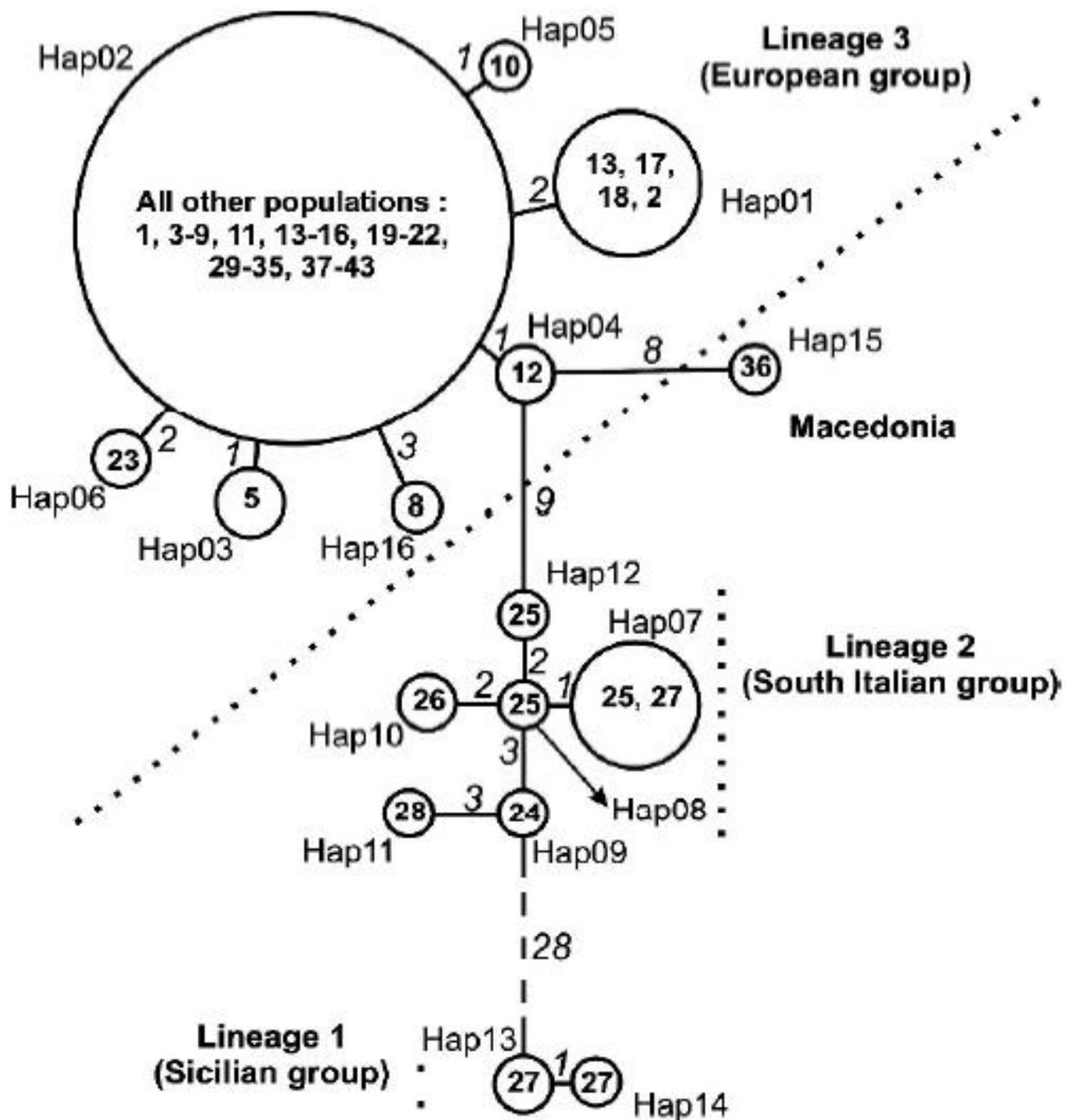
Ecological Research Centre, Georg-Flemmig-Strasse 5, D-36381 Schlüchtern, Germany (TR)

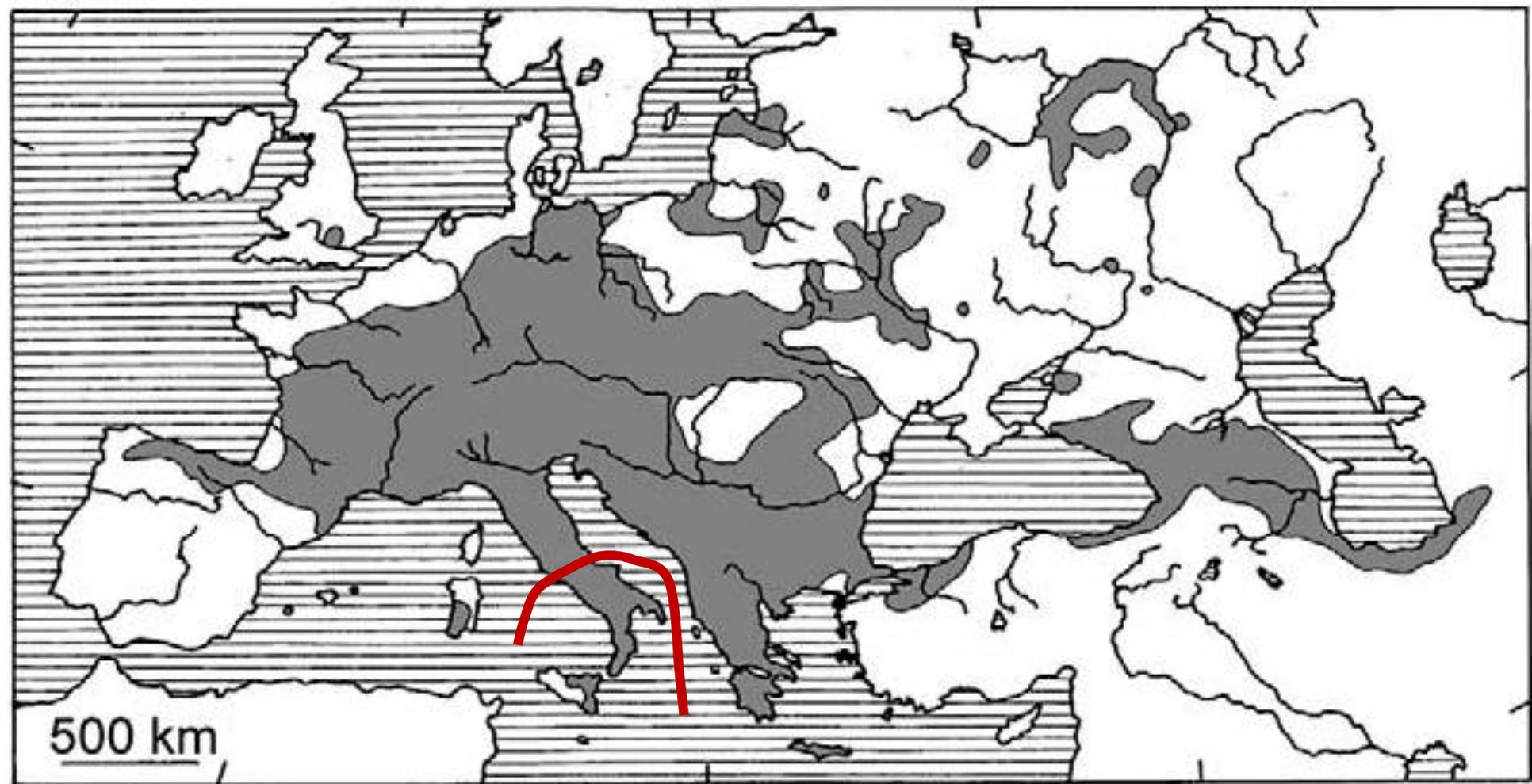
Institute for Cell Biology and Neuroscience, Johann Wolfgang-Goethe Universität Frankfurt am Main, AK NCR,

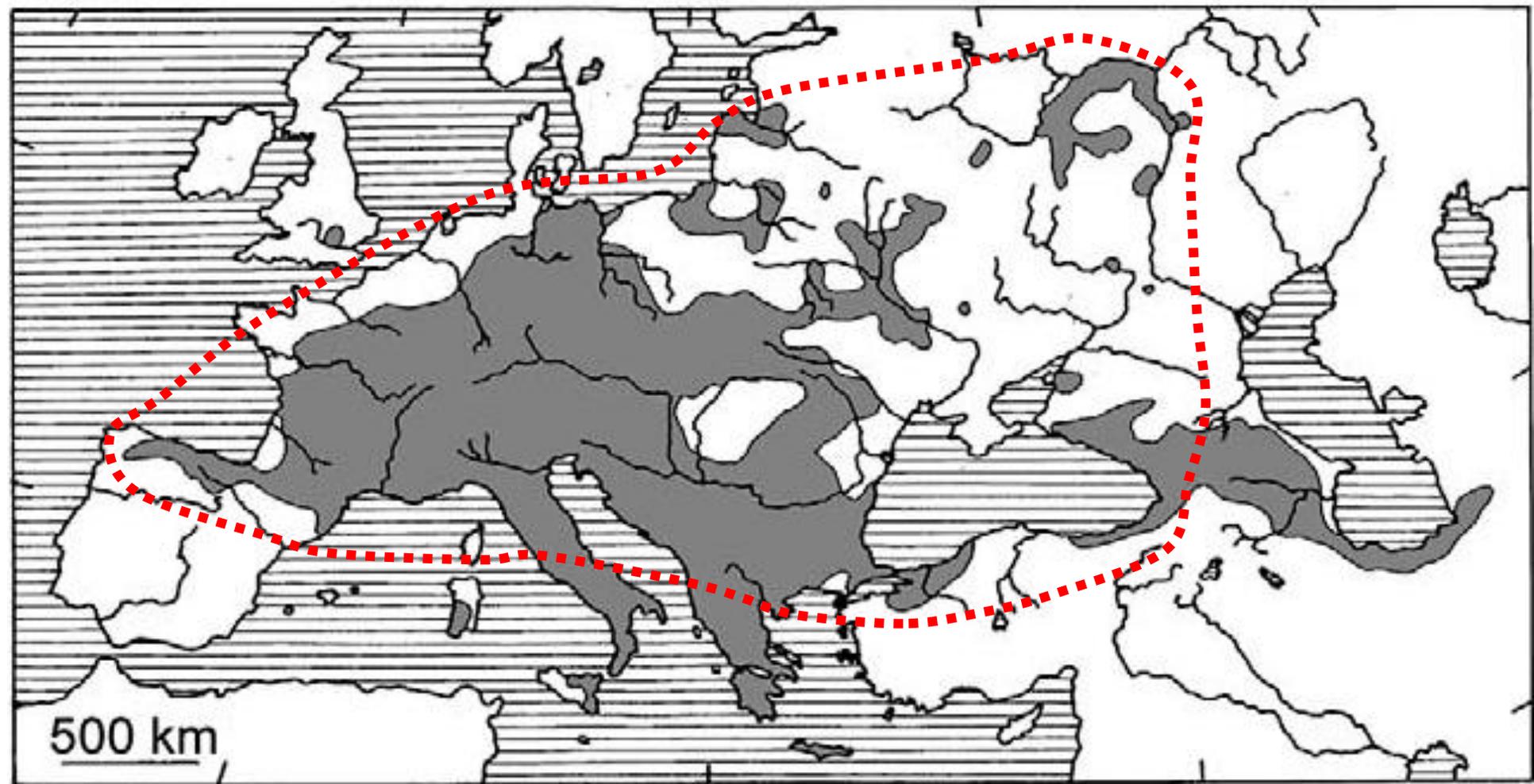
Siesmayerstrasse 70, D-60054 Frankfurt am Main, Germany (TR)

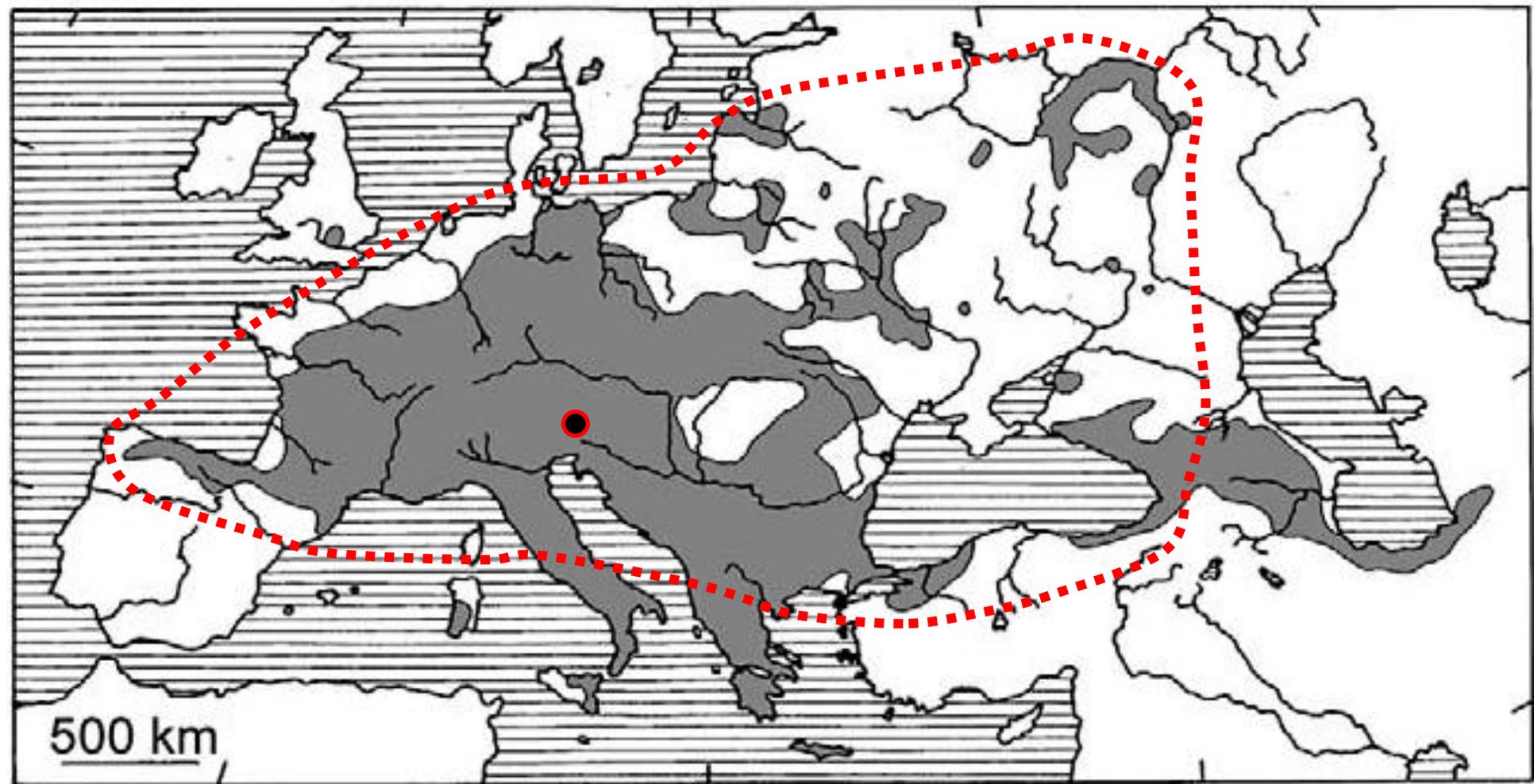
Ecology Centre, University of Kiel, Olshausenstrasse 40, 24098 Kiel, Germany (RS)

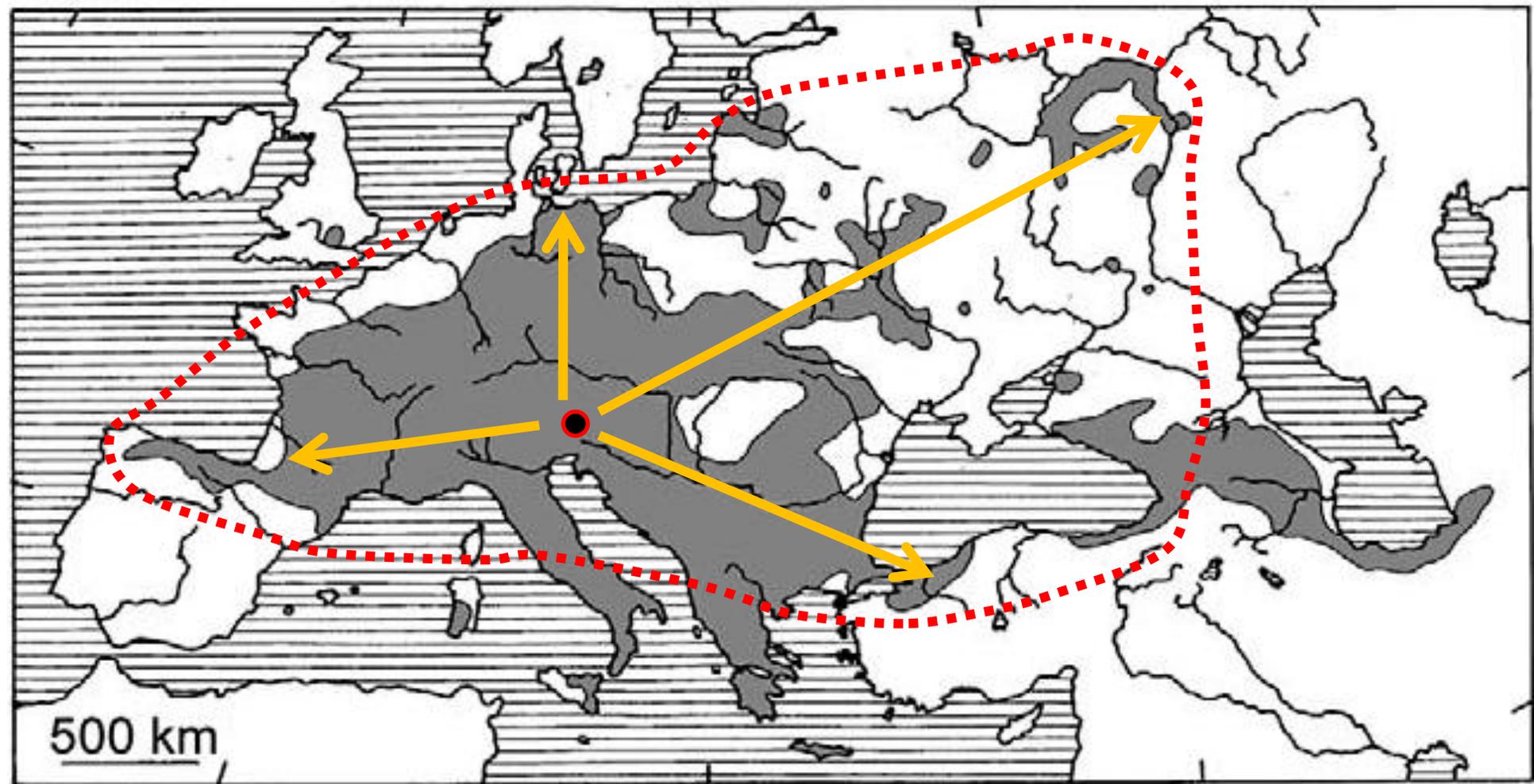
445362 Zhiguli State Nature Reserve, Bakhilova Polyana Village, Samara Region, Russia (VI)

Razmnoževanje

DA

NE

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

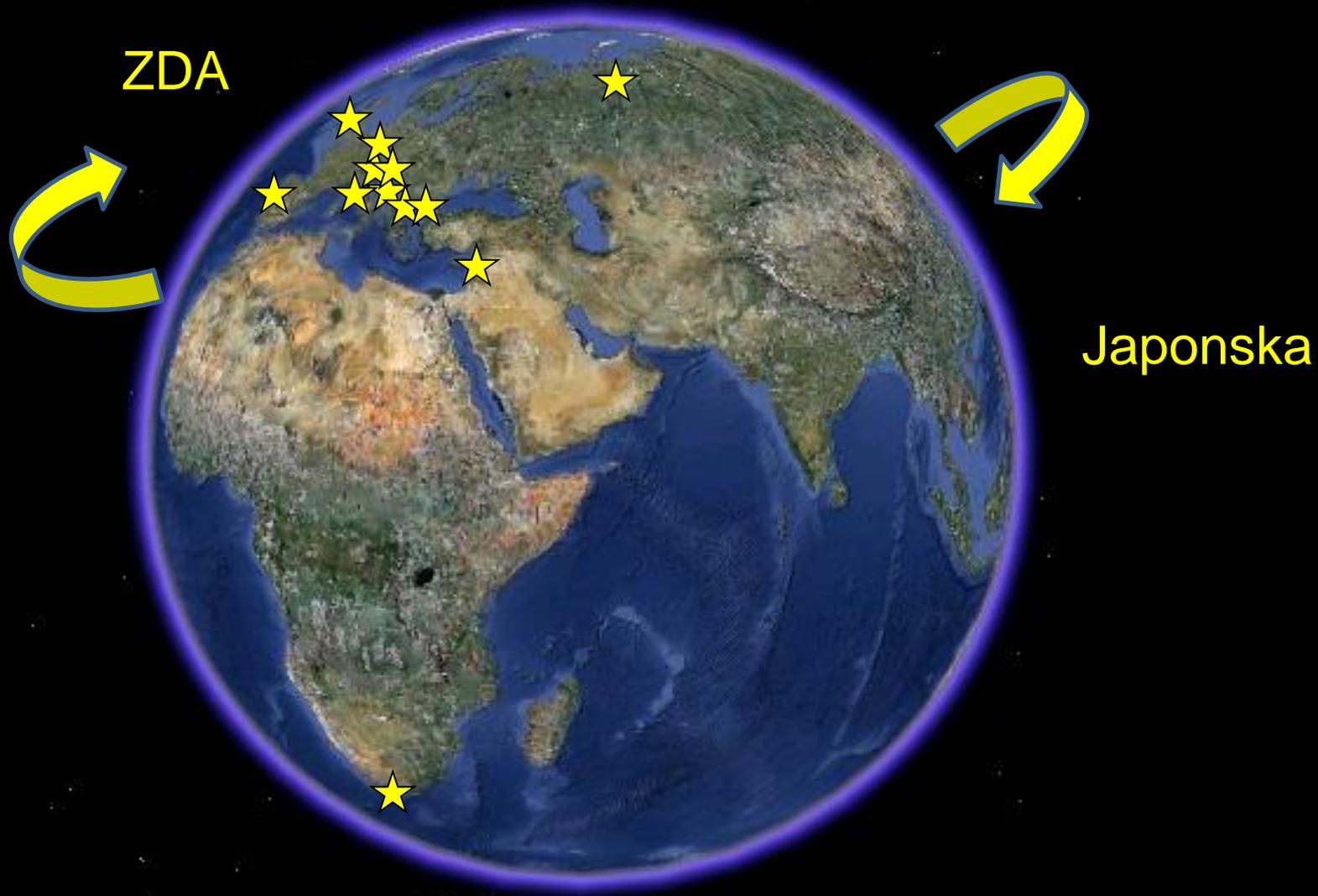
Stane Kumelj

Andrej Hudoklin

Dušan Pavlin

Marko Masterl

Lopez Lopez

Slovenija, Hrvaška, Srbija, Italija, Nemčija, Češka, Bolgarija,
Španija, Rusija, Velika Britanija, Izrael, Južna Afrika

obiskala sta nas

**državni sekretar z Ministrstva za
kmetijstvo gozdarstvo in prehrano**

in

predsednik Lovski zveze Slovenije

TV Slovenija

BBC London

Dnevni tisk

Poljudne revije

Znanstvene objave

Knjige

Zgodba o poljih in polharstvu

Besedilo: Marjan Žiberna

Fotografije: Marko Masterl

KRATKE DOMAČE | POLHI

O potni je pisal že Janez Vajkard Valvasor: «Je pa na Kranjskem čudna živalca, ki jene vidiš izlepa po drugih evropskih deželah ... Te živalce prebivajo vsa zimo pod zemljo, v poletnem času pa pridejo na dan, v velikih bukovih gozdovih samo iz ene luknje po več tisoč. Pravijo za trdno, da jih goni vrag na pašo.»

Zgodba o poljih

BESEDILO IME IN PRIIMEK
FOTOGRAFIJE MARKO MASTERL

Ko sem se pred leti prvič vozil v Čadrg, se mi je zdelo, da se peljem po cesti iz kakšne risanke. Ozka cesta, široka komajda za pošten avto, je usekana v tako strmo pobočje, da bi se morebiten zdrs s ceste ustavil nekje globoko spodaj v koritih Tolminke. Takrat je bilo še precej manj ograje kot jo je danes, izogibališča so bila redkejša in v zadnjem delu pred Čadrgom še ni bilo asfalta temveč le za silo zabetonirano vozišče. Vsakemu šoferju ali potniku, neveščemu takšne vožnje, se je temveč morala zdeti travnata uravnava, na kateri temveč leži Čadrg in kamor je končno prispel, kot podoba temveč iz raja. No, tudi danes ni dosti drugače. Čadrg je posebna slovenska vas. Nima cerkve, nima pokopališča, nima niti gostilne, ima pa komuno za odvisnike od mamil, samo ekološke kmetije, potresno opazovalnico, virtualno glasbeno založbo in mladinski kulturni festival. A nekaj več kot 30 tamkajšnjih prebivalcev tvori za slovenske razmere še največjo posebnost.

Ko sem se pred leti prvič vozil v Čadrg, se mi je zdelo, da se peljem po cesti iz kakšne risanke. Ozka cesta, široka komajda za pošten avto, je usekana v tako strmo pobočje, da bi se morebiten zdrs s ceste ustavil nekje globoko spodaj v koritih Tolminke. Ta-

MAMMALIAN SPECIES 42(865):195–206

Glis glis (Rodentia: Gliridae)

BORIS KRYŠTUFEK

University of Primorska, Science and Research Centre of Koper, Institute for Biodiversity Studies, Garibaldijeva 1, SI-6000 Koper, Slovenia; boris.krystufek@zrs.upr.si

Abstract: *Glis glis* (Linnaeus, 1766) is a glirid commonly called the fat or edible dormouse. It is the largest dormouse and the only species in the genus *Glis*. Range mainly overlaps with a deciduous and mixed forest zone in Europe and southwestern Asia. Principal habitat is deciduous and mixed woodland and the species is strictly nocturnal. *G. glis* is unusual among small rodents in its long life expectancy (mean is about 9 years), prolonged hibernation (up to 7 months), and periodic reproductive failure. It is a species of conservation concern along the northern part of its range, and a game animal in Slovenia and Croatia. DOI: 10.1644/865.1.

Key words: beech mast, edible dormouse, fat dormouse, glirid, hibernation, reproduction skipping, western Palearctic

© 24 September 2010 by the American Society of Mammalogists
Synonymies completed 1 June 2008

www.mammalogy.org

ASM GLIS

GLIS KRYSTUFEK

Pogorelec

P

Marko Masterl

**Hvala za
pozornost**